Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 31 (1531) ♦ Четвер, 20 лютого 1997 року ♦ Ціна договірна

Весна знову прийде несподівано

150 тисяч тракторів із 387 тисяч наявних у господарствах України досі не відремонтовано. Чверть сівалок, культиваторів не готові до виходу в поле. І це середня «температура» у державі. В окремих областях коефіцієнт готовності набагато нижчий. Недбальство? Безперечно, має місце. Але головна причина в іншому: у селян немає грошей заплатити за запчастини, ремонтні послуги. Про нову техніку годі говорити. Немає грошей і на добрива, пестициди і гербіциди, пальне і мастила. Менше половини господарств торік звели якось кінці з кінцями. Правдами і неправдами зуміли підготуватися до весни десь 15 відсотків, ще 20 — частково запаслися пальним, полагодили техніку. Решта — банкрути з усіма наслідками. Неплатежі у галузі на 1 січня становлять 2341,7 млн. гривень. Переробники заборгували селянам 47,6 млн. гривень, борг селян за енергоносії, добрива, комбікорми сягнув астрономічних сум. Ситуація критична. Посіяне пожинаємо впродовж останньої п'ятирічки. Це очевидно, як, власне, і те, що заручниками цього банкрутства стали всі ми, а за великим рахунком, і державність.

Вижити зможемо тільки підсобивши у скруті селу.

Адже більш як 18 мільйонів гектарів землі чекає засіву, з осені залишися неорані 2,4 мільйона гектарів зябу. Втричі менше, ніж торік. Але це не підстава для оптимізму, бо 500 тис. га із семи з половиною мільйонів гектарів озимини уже загинуло на безсніжжі від морозів.

(Закінчення на 2-й стор.).

ПРОМИСЛОВЦІ КРИТИКУЮТЬ ЗАКОНОПРОЕКТИ УРЯДУ

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся з представниками Міжрегіональної асоціації промисловців України на їх прохання. Вони порушили ряд проблем, пов'язаних з нагальними потребами відродження вітчизняного виробництва. Йшлося, зокрема, про необхідність відновлення кредитно-фінансової системи, що забезпечує довгострокове кредитування підприємств за прийнятими у всьому світі ставками, вироблення механізму реструктуризації боргів комерційним банкам, введення мита, податків та квот на закордонні товари, які нині заполонили споживчий ринок України, тощо.

В центрі уваги учасників зустрічі були питання забезпечення захисту власного товаровиробника на законодавчому рівні. Категорично засудивши кампанію взаємозвинувачень гілок влади з приводу податкового законодавства, підприємці піддали обгрунтованій критиці ряд законопроектів, поданих Кабінетом Міністрів на розгляд Верховної Ради, і підкреслили важливість участі у їх доопрацюванні фахівців-практиків. Вносилися пропозиції щодо вдосконалення ціноутворення, зниження собівартості продукції цін, запровадження верхньої шкали податків, утримання від введення нових, передусім — на майно підприємств.

Висловивши свої міркування щодо порушених проблем, Голова Верховної Ради наголосив на необхідності тіснішого зв'язку і співпраці підприємців з депутатами від своїх регіонів. Він запропонував представникам Асоціації подати пропозиції, які стануть предметом серйозного опрацювання під час підготовки законопроектів, насамперед пов'язаних з прийняттям бюджету на 1997 рік.

У діловій грунтовній розмові взяли участь голова Комісії з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів Валерій Черреп та президент УСПП Анатолій Кінах.

Прес-служба Верховної Ради України.

ПРИВАТИЗАЦІЯ:

37 стратегічно важливих підприємств приватизуються за індивідуальними планами.

18 — Міністерства машинобудування, 14 — Міністерства промисловості, 4 — Міністерства енергетики та електрифікації, 3 — Холдінгової компанії «Укрпапірпром», 1 — Державного комітету з медичної і мікробіологічної промисловості.

Тимчасово виключені плани приватизації ВАТ «Запорізький автомобільний завод» («АвтоЗАЗ»), ВАТ «Нікопольський завод феросплавів» і «Миколаївський глиноземний завод».

До вирішення питання про отримання іноземних кредитів процес приватизації Холдінгової компанії «Київське наукове об'єднання реле та автоматики» вирішено заморозити.

Всього підлягає приватизації за індивідуальними планами близько 250-ти об'єктів.

Точку зору народного депутата Олександра Кожушка, голови постійної Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку, на тіньовий бік приватизації читайте на 5-й стор.

Парламентська хроніка

Спочатку інформація, а потім ратифікація

Ранкове й денне засідання 19 лютого

Як і слід було чекати, найважливішим і найдискусійнішим питанням цього пленарного дня стало обговорення проекту закону «Про ратифікацію угоди між Україною та Російською Федерацією «Про врегулювання питань правонаступництва щодо зовнішнього державного боргу та активів колишнього СРСР». І якщо Президент вніс на розгляд Верховної Ради пропозицію ратифікувати договір з певними застереженнями, то група парламентаріїв запропонувала альтернативну постанову про відхилення проекту закону щодо ратифікації угоди. Ще один законопроект підготувала Комісія з питань фінансів і банківської діяльності, яким пропонується перенести прийняття рішення з цього питання і розглянути його лише після виконання певних процедур.

(Закінчення на 2-й стор.).

Партнерство. Спеціальне

Учора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся з делегацією Конгресу США та Північноатлантичної асамблеї, яка до 21 лютого перебуватиме в Україні з офіційним візитом. На зустрічі порушувалися питання відносин України з Північноатлантичним альянсом у контексті розширення НАТО на схід та обговорювалося підписання між Україною й Альянсом угоди про спеціальне партнерство. Сторони також поділилися своїми міркуваннями щодо подальшого розвитку україно-американських відносин та міжпарламентських зв'язків.

«КУЯЛЬНИК» ЗІ ЗНАКОМ ЯКОСТІ

На відому багатьом нашим співвітчизникам своїми цілющими властивостями мінеральну воду «Куяльник» очікується ще більший попит, в тому числі, як стверджують експерти, і на світовому ринку. Її, а також виготовлювані на її основі солодкі напої, удостоєно міжнародного призу «За якість». Вперше цей приз, який щороку присуджує видавнича група «Editorial offise» у співробітництві з клубом лідерів торгівлі, дістався українському виробнику — компанії «Бруклін-Київ-Куяльник». Вручення нагороди відбудеться 10 березня у Парижі, повідомляє Укрінформ.

Мінеральна вода «Куяльник» належить до групи лікувально-столових хлоридно-натрієвих вод на зразок «Миргородської». Її унікальне родовище розташоване у зоні між двома знаменитими одеськими лиманами — Куяльницьким і Хаджибейським. Ще в 30-ті роки XIX століття було гідно оцінено цілющі властивості лиманських грязей, але тільки наприкінці століття води мінеральних джерел почали використовувати для лікування хронічних гастритів, колітів, захворювань печінки і цукрового діабету. Нині на основі цієї мінеральної води випускається 11 видів солодких напоїв.

Офіційно

Постанова Верховної Ради України

Про введення в дію Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» з дня його опублікування.

2. Комісіям Верховної Ради України з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів, з питань правової політики і судово-правової реформи при доопрацюванні проектів Цивільного кодексу України, Житлового кодексу України та інших законодавчих актів врахувати особливості правовідносин, що виникають внаслідок проведення приватизації кімнат у квартирах та одноквартирних будинках, де мешкають два і більше наймачів.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ, 5 лютого 1997 року.
№ 43/97-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» (Відомості Верховної Ради України, 1992р., № 36, ст.524; 1994 р., № 24, ст.182) такі зміни:

1. Частину першу статті 1 викласти в такій редакції:

«Приватизація державного житлового фонду (далі —приватизація) — це відчуження квартир (будинків), кімнат у квартирах та одноквартирних будинках, де мешкають два і більше наймачів, та належних до них господарських споруд і приміщень (підвалів, сараїв і т. ін.) державного житлового фонду на користь громадян України».

2. Пункт 1 статті 2 викласти в такій редакції:

«1. До об'єктів приватизації належать квартири багатоквартирних будинків, одноквартирні будинки, кімнати у квартирах та одноквартирних будинках, де мешкають два і більше наймачів (далі — квартири (будинки), які використовуються громадянами на умовах найму)».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 лютого 1997 року.
№ 40/97-ВР.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День науки

На підтримку ініціативи відомих вчених, наукових установ, а також професійних спілок України **постановляю:**

Установити в Україні професійне свято працівників науки —День науки, яке відзначати щорічно у третю суботу травня.

Президент України
Л.Кучма.

м. Київ, 14 лютого 1997 року.
№ 145/97.

***

Указом Президента України на території Краснолиманського та Слов'янського районів Донецької області створено національний природний парк «Святі Гори».

Змінено відповідно статус ландшафтних заказників загальнодержавного значення «Гори Артема» та «Святогірський» у зв'язку з внесенням їхніх територій до складу земель національного природного парку «Святі Гори».

Парламентська хроніка

Активи — не молоко, але збігти можуть

Вечірнє засідання 18 лютого

Сесія приступила до розгляду проекту закону про ратифікацію так званого «нульового варіанта» між Україною та Росією щодо розподілу активів і пасивів колишнього СРСР. (Див. «ГУ» за 15 лютого ц. р.)

Віце-прем'єр Віктор Пинзеник, який робив доповідь, зосередив увагу на зауваженнях і пропозиціях народних депутатів під час попереднього розгляду цього питання. Зокрема, він повідомив про чотири раунди переговорів з російською стороною, які, по суті, не дали нічого. Урядові сусідньої країни погоджуються повернути лише 18 мільйонів доларів, які перебували на особистих рахунках українських громадян у Зовнішекономбанку СРСР.

Майже на всі запитання, що стосувалися активів і пасивів Радянського Союзу, Віктор Пинзеник повідомляв, що інформація про їхню вартість неточна, приблизна, оскільки РФ даних не дає. Щодо валютних коштів, які містилися на рахунках українських підприємств, то Росія повідомила, що на них закуповувалися ліки, продукти харчування, товари широкого вжитку, якими, мовляв, користувалися усі республіки.

Заступники міністрів фінансів і закордонних справ Михайло Гончарук та Юрій Рилач, визначені співдоповідачами, лише відповіли на запитання депутатів, по суті, повторюючи інформацію, надану сесії Віктором Пинзеником.

Від Комісії з питань фінансів і банківської діяльності співдоповідь зробили Вадим Гетьман і Сергій Терьохін. Так, Вадим Гетьман зазначив, що «за два роки, доки нульовий варіант ішов у Верховну Раду на ратифікування.., Росія встигла вирішити свої проблеми щодо реструктуризації всіх боргів колишнього СРСР з Паризьким і Лондонським клубами кредиторів з розстрочкою на 25 років і семирічним канікулярним періодом». Окрім того, він вважає, що ці борги практично списані, і як приклад навів слова керівника «Дойчебанку» пана Круппа, який сказав, що за молоком, яке збігло, не шкодують.

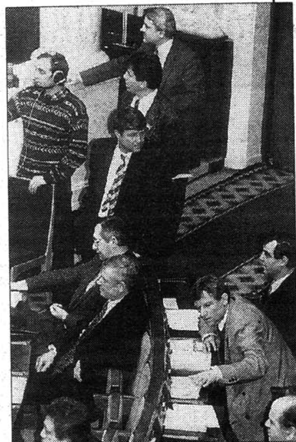
Вадим Гетьман від імені Комісії з питань фінансів і банківської діяльності запропонував ратифікацію договору відкласти до попереднього врегулювання з Росією ряду процедур. Зокрема, щодо отримання об'єктивних даних, реструктуризації українського боргу перед Росією за такими ж принципами, за якими Росія отримала відстрочку від Паризького й Лондонського клубів кредиторів. Окрім того, він запропонував негайно проінформувати обидва клуби про позицію України.

Сергій Терьохін зупинився на деяких аспектах підписання «нульового варіанта» і закликав підтримати проект постанови Комісії з питань фінансів і банківської діяльності.

Проте Олександр Шандрюк, який виступав від Комісії у закордонних справах і зв'язках з СНД, зазначив, що обидва проекти — і запропонований Президентом, і розроблений колегами у Комісії з питань фінансів та банківської діяльності — суперечать Віденській конвенції про право міжнародних договорів 1969 року. А тому запропонував прийняти проект постанови, підготовлений депутатами — членами Української республіканської партії. Оскільки час роботи вичерпався, сесія вирішила продовжити обговорення наступного дня.

Водночас варто звернути увагу на те, що заступник міністра закордонних справ Юрій Рилач повідомив, що МЗС надіслало країнам «великої сімки» ноту, якою попросило не перереєстровувати будинки посольств колишнього СРСР на Російську Федерацію. І, зокрема, в Канаді цього вдалося досягти. Однак подібних кроків чомусь не було зроблено ані з боку уряду, ані з боку президентської команди. Отож чи не варто було б звернутися до урядів тих країн, де залишилися інкомбанки колишнього СРСР, з проханням «заморозити» їхні авуари до вирішення проблеми правонаступництва чи, скажімо, до країн—членів Паризького і Лондонського клубів? Може, все-таки передчасно шкодувати за молоком, яке ще тільки починає пінитися, але не збігло?

Володимир КОРОЛЮК.

Спочатку інформація, а потім ратифікація

(Початок на 1-й стор.).

У виступах народних депутатів з обговорюваного питання було представлено весь спектр політичних поглядів на проблему. Більшість ратувала за те, щоб ратифікувати угоду після того, як Україна матиме повну інформацію про активи й пасиви колишнього Радянського Союзу. Втім, дехто скептично ставиться до такої ідеї, бо переконаний, що спроби нашої держави одержати повні дані про це приречені на провал. А тому нератифікація угоди заведе Україну в глухий кут.

Чимало уваги приділено питанню власності, яка міститься за кордоном і якою одноосібно користується Росія. Україна ж тим часом змушена витрачати величезні валютні кошти на оренду приміщень під свої посольства, торгові представництва тощо. Не бракувало звинувачень у приховуванні Росією реального стану справ з активами й пасивами, золотим запасом та іншими цінностями. Один з парламентаріїв, апелюючи до, так би мовити, моральних цінностей, зазначив, що справедливість возвеличує народ. Однак чесний розподіл майна колишнього Союзу, його активів і пасивів залежить усе-таки не від російського народу, а від керівництва Російської держави, яке не поспішає робити справедливі кроки.

Полярність позицій у сесійному залі призвела до того, що за першим разом жоден з трьох законопроектів не набрав необхідної кількості голосів. І лише після неодноразових пояснень і роз'яснень Голови Верховної Ради Олександра Мороза та наголошення на тому, що рішення прийняти все-таки необхідно, сесія підтримала проект постанови, підготовлений Комісією з питань фінансів і банківської діяльності. Отже, ратифікацію угод перенесено до одержання необхідної правдивої інформації про активи і пасиви.

Під час постатейного голосування ряд змін до Закону «Про приватизацію майна державних підприємств», запропонованих Президентом України, було відхилено конституційною більшістю Верховної Ради України. Їх реалізація, на думку парламентаріїв, лише зашкодила б державі.

Розгляд проекту постанови Верховної Ради України «Про тимчасовий порядок митного оформлення вантажів гуманітарної допомоги, що надходять на митну територію України від іноземних, юридичних та фізичних осіб» досить часто виходив за рамки обговорюваного законопроекту. Бо якщо одні народні депутати вносили конкретні пропозиції, спрямовані на правове врегулювання питання, то інші намагалися суто з партійної точки зору оцінити й визначити винних у тому, що Україна не може обходитися без гуманітарної допомоги. До проекту постанови, підготовленого Комісією з питань фінансів і банківської діяльності, промовці пропонували доповнення і прийняли його за основу.

Василь ТУГЛУК.

Весна знову прийде несподівано

(Початок на 1-й стор.).

Прем'єр-міністр Павло Лазаренко скликав республіканську селекторну нараду за участю керівників Автономної Республіки Крим, глав обласних і районних держадміністрацій, керівників структурних підрозділів АПК, сервісних, заготівельних, постачальницьких організацій, голів колективних господарств, фермерів.

Прем'єр-міністр особливо наголосив, що уряд перейматиметься насамперед авансуванням (на 60 відсотків) матеріально-технічних ресурсами державного замовлення на хліб. Цього року воно визначене на рівні 4700 тисяч тонн. Крім цього, планують закупити до державних резервів 300 тисяч тонн сортового насіння та 880 тисяч тонн непродовольчого зерна для спиртової промисловості. Мінсільгосппрод і державна асоціація «Хліб України» відповідальні за укладення контрактів і розрахунки за ними. Проте досі організаційну роботу не проведено. На 18 лютого законтрактовано лише 500 тисяч тонн хліба.

Павло Лазаренко попередив керівника асоціації «Хліб України» про персональну відповідальність і зажадав до першого березня завершити укладання договорів з товаровиробниками. За невиконання, сказав він, відповідатимуть і голови обласних і районних адміністрацій.

На селекторній нараді було оприлюднено стартову ціну хліба для передоплати — 120 доларів США за тонну. Остаточні розрахунки вестимуться на підставі біржових цін, що складуться на момент здачі зерна.

Що стосується державного боргу за продовольче зерно врожаю минулого року, то і тут є зрушення. Глава уряду пообіцяв селянам, що до кінця першого кварталу кошти буде повернуто за рахунок 100 мільйонів гривень банківських кредитів, які бере для розрахунку ДАК «Хліб України».

— Уряд, — зауважив він, — в цьому році повернувся для централізованої закупівлі дизельного палива під держзамовлення на хліб, бо практика останніх років показала, що на цьому добре гріли руки комерційні структури, диктуючи селянам надвисокі ціни. Це по-перше. А по-друге, 900 тисяч тонн дизельного палива для посівної кампанії куплено за бартером за рахунок державних матеріальних резервів. (Потреби села на весняну кампанію — 1200 тис. тонн світлих нафтопродуктів).

Передбачаючи питання: а як бути численним спецгоспам, які вирощують технічні, олійні культури, картоплю, цукрові буряки, Павло Лазаренко повідомив, що уряд провів переговори з керівниками агробанку «Україна» і ті погодилися надати платоспроможним господарствам і фермерам 180 мільйонів гривень кредиту під 35 відсотків річних строком на 9 місяців. Ще 80 млн. гривень товаровиробники одержать через ДАК «Хліб України» з урахуванням заборгованості минулих років і 70 мільйонів — за рахунок державного резерву.

Крім цього уряд скерував 30 мільйонів гривень через «Украгротехсервіс» на завершення ремонту техніки, оплату запасних частин. У березні розпочнуть фінансувати лізингові поставки хліборобам 3 тисяч тракторів «Т-150», обладнаних німецькими двигунами та 5 тисяч тракторів виробництва Південмашу.

Враховуючи надзвичайність ситуації, уряд виділив 100 тисяч тонн насіння з державних резервів.

Прем'єр-міністр націлив регіональне керівництво на використання резервів і попередив всіх про персональну відповідальність за виконання урядових рішень щодо забезпечення весняно-польових робіт.

Шевченківський комітет називає лауреатів

Давно очікуваною подією завершилося засідання Комітету із Державних премій України імені Тараса Шевченка. Підсумком тривалого обговорення і таємного голосування стало визначення із двадцяти п'яти претендентів нових лауреатів цієї найпрестижнішої літературно-мистецької премії нашої країни, повідомляє Укрінформ.

Коментуючи цю подію, голова комітету, відомий письменник Володимир Яворівський відзначив, що всі кандидати гідно представляють сучасну українську культуру. Лауреатами Шевченківської премії цього року стали блискучий український поет із Закарпаття Петро Скунць, художник Іван Марчук, співак Анатолій Солов'яненко, майстер народного декоративного мистецтва Людмила Семикіна, кінорежисер Леонід Осика, автор фільмів «Камінний хрест», «Захар Беркут», «Подарунок на іменини».

У погоджувальних комісіях

МАНЕВР ЗАДЛЯ КРАЩОГО НАСЛІДКУ

За логікою проект закону «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України» слід було б розглянути згодом. Але з причин недостатньої готовності інших документів базового порядку, наприклад, проекту закону «Про забезпечення розвитку вітчизняного підприємництва та збалансування доходів і видатків бюджету» міжфракційна погоджувальна група невідкладно взялась і за приведення у відповідність з новою податковою концепцією чинних законодавчих актів.

На вівторок, 18 лютого, народні депутати вже пройшлись «першим колом дебатів» по поправках до Кодексу законів про працю, Житлового кодексу, законів «Про міліцію», «Про підприємництво», деяких інших. Робота йде напружено, відповідально, часом складно, але — результативно.

Це стосується, насамперед, змін і уточнень, необхідних відповідно до вимог нової Конституції. Такий мотив простежується в дискусіях з багатьох питань. Як, скажімо, було з механізмом реєстрації суб'єктів підприємництва та оподаткування або лібералізації паспортного режиму з метою полегшування працевлаштування людей.

— Той факт, — говорить уповноважений Комісії Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльності, член фракції Народного руху Євген Жовтяк, — що наявність чи відсутність прописки не впливатиме більше на шанси громадянина отримати роботу, приводить Кодекс законів про працю у відповідність до Конституції і сприятиме пожвавленню соціальної активності населення. Водночас вважаю за потрібне доповнити перелік документів, необхідних для укладення трудового договору, так званим ідентифікаційним податковим номером особи, яка працевлаштовується. І жодним чином не слід ототожнювати такий обліковий номер з тотальним стеженням держави за своїми громадянами, як це роблять деякі гарячі голови. Тут усе простіше — наводиться елементарний лад в оподаткуванні. Спритникам неможливо буде ухилятись від податків, і доходна частина бюджету ставатиме повнішою.

Що стосується змін такого роду, то вони проходять в основному легко. Але є в урядовому законопроекті й «болючий блок» поправок.

— Йдеться про упорядкування, а по суті скасування багатьох соціальних пільг населенню, — сказала уповноважена аграрної депутатської фракції Марія Шулежко. Зокрема, передбачених законом «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». До глибини душі мене обурює, що уряд ніби й забув свою ж, затверджену Верховною Радою, програму, де серед пріоритетів названо аграрний сектор. І тепер подав законопроект про скасування на такій території пільгових пенсій і тарифів на електроенергію для механізаторів і тваринників... Ми, депутати-аграрники, звичайно, не можемо беззастережно погодитися з цим.

Марія ШУЛЕЖКО.

Бурхливі дискусії з цих та інших питань тривають. У групі мають намір віднайти прийнятний компроміс.

* * *

До оперативного маневру, на зміну попередньо прийнятого порядку роботи, вдалась 18 лютого, у вівторок, і тимчасова спеціальна комісія з доопрацювання законопроектів про місцеве самоврядування та місцеві державні адміністрації. Завершивши аналіз зауважень і пропозицій до другого розділу проекту закону «Про місцеве самоврядування в Україні», народні депутати поминули третій і взялись за четвертий розділ.

Чому? Третій — «Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування» має грунтуватись на кінцевому підсумку роботи погоджувальної групи з податкових законопроєктів. Тут необхідне обопільне порозуміння.

Отже, того дня працювали над розділом — «Гарантії місцевого самоврядування».

— Він, — на думку представника фракції комуністів, члена Комісії з питань Регламенту, депутатської етики і забезпечення діяльності депутатів Михайла Дорошевського, — «виписаний» досить професійно, добре пройшов перше сесійне читання, до нього було порівняно мало зауважень і пропозицій. Тому й погодження йшло, в основному, рівно. За винятком хіба що норм, які визначають порядок «... визнання невідповідності діяльності органів чи посадових і службових осіб місцевого самоврядування Конституції і законам України...» (стаття 72) та ініціювання з цього приводу належних дій. Чия тут прерогатива — Верховної Ради, Президента, уряду чи самого ж місцевого самоврядного органу —територіальної громади? Домовились: народні депутати беруть незгоджену тему як домашнє завдання і найближчими днями подадуть обгрунтовані пропозиції.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Заява депутатської групи «Реформи»

Небажання службових осіб вищих органів державної влади працювати відповідно до вимог Конституції та дотримуватись норм Основного Закону України, намагання уряду створити за сприяння та підтримки лівих сил у парламенті клановo-монополістичну систему різко посилили та загострили соціально-економічні та бюджетні проблеми.

Депутатська група «Реформи» послідовно й аргументовано виступала проти таких дій керівників держави. Позиція «Реформ» спричинила появу ряду замовних публікацій у «незалежній» пресі. Ці публікації спрямовані проти членів депутатської групи «Реформи»: Г. Омельченка, О. Єльяшкевича, А. Єрмака, Ф. Судніцина, С. Соболєва, В. Мусіяки, Ю. Оробця, І. Біласа, В. Білоуса, В. Шишкіна, І. Квятковського, В. Ланового, В. Костицького, В. Стретовича та інших, які своїми справами намагаються очистити наше суспільство від тоталітарної спадщини недавнього минулого і номенклатурно-кланового сьогодення. Безумовно, що замовниками цих публікацій є лідери кланово-монополістичних формацій, але рано чи пізно їхні діяння, прикриті псевдореформаторськими гаслами та «турботою» про народ, будуть розвінчані.

Звертаємося також до керівників засобів масової інформації з проханням утримуватися від подібних замовних публікацій та не піддаватися тиску кланово-монополістичних формацій, бо майбутнє не за ними, а правда для журналіста — понад усе.

Сергій СОБОЛЄВ,
керівник депутатської групи.

Заява депутатської групи «Конституційний центр»

Становище, в якому опинилися сьогодні сотні тисяч робітників підприємств, працівників бюджетної сфери, пенсіонери, критичне. Не одержуючи вчасно заробітної плати і пенсій, люди практично позбавлені засобів до існування, під загрозу поставлено майбутнє України —можливість повноцінного розвитку і здоров'я дітей. Тривають негативні процеси в освіті, охороні здоров'я, культурі. Нерішучість і непослідовність дій, відсутність належної координації в роботі Кабінету міністрів і Верховної Ради України призвели до подальшого зростання заборгованості із заробітної плати і пенсій, до продовження спаду виробництва.

Водночас, аналіз розкладу засідань Верховної Ради на лютий показує, що до порядку денного включають другоі третьорядні питання, а розгляд законопроектів, пов'язаних з новою податковою системою, з прийняттям державного бюджету на 1997 рік, тобто законопроектів, спрямованих на поліпшення соціально-економічної ситуації в країні, переносять з тижня на тиждень з мотивацією, що вони не готові до розгляду.

Минуло вже вісім місяців з дня прийняття Конституції України, а Верховна Рада так і працює в старому конституційному полі, не виконуючи вимоги нової Конституції:

—не створено комітетів Верховної Ради замість досі діючих комісій,

—не утворений апарат Верховної Ради,

—близько шістдесяти депутатів не виконали вимоги ст. 79 Конституції і не присягнули на вірність Україні,

—багато депутатів не виконують вимог ст.78, перебуваючи одночасно на державній службі в структурах виконавчої влади.

Виходячи з цього, депутатська група «Конституційний центр» пропонує:

1. До прийняття державного бюджету на 1997 рік до порядку денного сесійних засідань включати тільки питання, що безпосередньо стосуються держбюджету, першочергово розглядаючи законопроекти, пов'язані з новою податковою системою.
2. При розгляді будь-яких економічних законопроектів зобов'язати Кабінет міністрів і секретаріат Верховної Ради надавати народним депутатам розрахунки щодо можливих наслідків прийняття таких законів.
3. Заслухати відповідно до Регламенту звіт Голови Верховної Ради України, зосередивши увагу на виконанні парламентом вимог Конституції України та на процесі прийняття державного бюджету на 1997 рік.
4. Звернутися до Кабінету міністрів з вимогою якнайскоріше подати до Верховної Ради доопрацьований проект державного бюджету.

У разі неможливості формування порядку денного за вказаними принципами, терміново заслухати звіт Кабінету міністрів та відповідних профільних комісій Верховної Ради про причини порушення термінів прийняття державного бюджету на 1997 рік.

Депутатська група «Конституційний центр» закликає всіх депутатів підтримати запропоновані вимоги і спрямувати роботу Верховної Ради України у конструктивне русло. У разі, якщо ці вимоги не буде враховано, а парламент і далі витрачатиме час на розгляд другорядних законопроектів, що практично не впливають на позитивну зміну соціально-економічної ситуації, депутатська група «Конституційний центр» залишає за собою право відстоювати свої пропозиції всіма засобами, передбаченими чинним законодавством, аж до відмови реєструватися на сесійних засіданнях.

Михайло СИРОТА,
керівник депутатської групи.

Цюрупинський «караван» іде...

ОСТАННІМ часом Цюрупинський район, розташований здебільшого на піщаних землях, виходить із прориву. Нинішнього року вперше розширено площу озимих культур на 6 тисяч гектарів, вчасно підживлено посіви органікою й азотними добривами, оброблено їх проти шкідників і хвороб. Утім, діяльність цього району —типовий приклад пошуку нового стилю управління економікою, що стало можливе після приходу в область нового глави облдержадміністрації Юрія Карасика. А рухатися уперед, розчищаючи завали безгосподарності, звичайно ж, важко.

— Витримка потрібна, — розповідає голова Цюрупинської райдержадміністрації Володимир Яковенко, — а ще більше — критичний погляд на те, що робиш. Саме такої критичності багатьом працівниками і не вистачало. Довго ми придивлялися до людей і нарешті вирішили грунтовно поновити склад керівників районної ланки та деяких місцевих господарств. Але що тут здійнялося? Ображені радгоспні «авторитети», які дещо розслабилися в роботі без старих адміністративних палиць, почали апелювати до вищих інстанцій, до преси. Доходило до абсурду. Один автор, що, певно, сповідував свої принципи, у пориві «розвінчування» районного керівництва дописався до того, що переплутав Остапа Бендера зі Степаном Бандерою і намагався повісити ярлик націонал-шовінізму нашій районній газеті. Трапляється, люди просто розгублюються, зіткнувшись із трудощами, нестандартною ситуацією. Дехто, приміром, керівник радгоспу «Іскра» Віктор Нагребець, посилаючись на економічні негаразди, говорив про недоцільність розвитку тваринництва. У названому господарстві з 600 голів великої рогатої худоби зосталося лише 50. Сіли ми з Віктором Григоровичем, поміркували з олівцем у руках. І що ж? Справді, непродуманий паритет цін на сільгосппродукцію, коли літр молока коштує 16 копійок (порівняйте, літр води у пляшках — одну гривню і більше), розхолоджує виробника. Але ж правда й те, що без тваринництва на наших пісках не вижити, бо без органічних добрив з ферм поля не родитимуть. А куди подінемо робочу силу, тих селян, які нічого, крім доглядати худобу, робити не вміють? А де купуватимемо молоко для дитячих садків, шкіл-інтернатів? Панічним настроям я протиставив би стиль керівництва порівняно молодого директора «Привільнянського» В'ячеслава Руденка і досвідченого ветерана Зінаїди М'яти з колгоспу «Таврійський». Поки що результати виробничників цих господарств різні, але ставка на ведення тваринництва на науковій ринковій основі, як зрештою й інших галузей, вже дають непогані наслідки. Отже, не слід ображеним будь-що «солити» начальству. Хіба ж у цьому суть? Краще вже спільно братися за проблеми, яких не менше, ніж піску на наших угіддях.

— Володимире Миколайовичу, Херсонщину нині називають як область, де погано залучають іноземні інвестиції. Мабуть, ваш район теж похвалитися стрімким проривом у цьому напрямі не може?

— Змінюється обстановка в області — прийшли зміни й до районів. Цюрупинці давно мріють піднести виноградарство і садівництво на європейський рівень, влити, так би мовити, свіжий струмінь у цю галузь. Зрозуміло, що без інвестицій зробити це важко, особливо тепер, коли держава неспроможна надати належну допомогу. Ми вже створили спільне підприємство з колегами із Естонії з виробництва екологічно чистої тари — тих самих ящиків, яких нині не вистачає і вартість яких значно зросла. Обсяги цього виробництва сягнуть 5 мільйонів доларів США. Вже цього року маємо скористатися продукцією підприємства, серед якої будуть і товари широкого вжитку: кахельна плитка, черепиця тощо. У районі також почине діяти дільниця з капітального ремонту і переобладнання всіх видів обприскувачів, іншої техніки, яку використовують на виноградниках і в садах. Партнерство із львів'янами, підприємцями з Польщі дасть змогу мати необхідні вузли й деталі, зокрема насоси, для ефективного використання названої техніки, раціонального витрачання хімікатів.

Ще факти? Будь ласка. Формується потужний машинно-технологічний комплекс (МТК), щось на зразок колишньої МТС, нагромаджуємо комбайни, трактори, плуги, культиватори тощо в одному місці. Вже цього року обробіток грунту, сівбу, збирання врожаю зернових планово здійснити силами МТК...

— Заборгованість у зарплаті, пенсіях — це чи не найперший аргумент опонентів, що має свідчити, на їх думку, про неповороткість райдержадміністрації, чи не так?

— Ідеалізувати ситуацію не буду, але скажу: доходну частину бюджету 1996 року в районі виконано на 94,7 відсотка, в деяких сусідів справи набагато гірші. Через систему взаємозаліку, натуралізацію заробітної плати товарами та продукцією, що їх виробляють на місці, сплату комунальних послуг вдалося скоротити заборгованість бюджету більш як на 2 мільйони гривень. Ми не ображаємо своїх пенсіонерів, яких 20 тисяч (всього населення 75 тисяч чоловік). На жаль, відрахування до бюджетів вищих рівнів трохи підрізали нам крила. Але я вірю, що кредитну, податкову, бюджетну політику в державі буде вдосконалено, що ми одержимо нормальну віддачу з полів, — і тоді все стане на місце.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

У комісіях Верховної Ради України

Комісія з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства розглянула поданий Кабінетом міністрів проект закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». Народні депутати дійшли висновку, що, незважаючи на вкрай обмежене бюджетне фінансування державних та комунальних закладів охорони здоров'я і пов'язане з цим дедалі ширше впровадження в них платних послуг, законопроект не передбачає жодних пільг з оподаткування прибутку, який отримують ці заклади за рахунок надання платних послуг.

Тим часом створення сприятливого режиму оподаткування є чи не єдиним економічним механізмом зменшення вартості платних медичних послуг, а отже підвищення їх доступності для населення.

Ішлося й про те, що звільнений від оподаткування прибуток закладів охорони здоров'я, отриманий від надання платних послуг, мають використати за цільовим призначенням — на розвиток матеріально-технічної бази та обсягів основної діяльності лікарень. Наголошено також на необхідності створення сприятливого податкового режиму для діяльності, пов'язаної з майбутнім запровадженням в Україні обов'язкового медичного страхування громадян, а також для підприємств, установ та організацій, що забезпечують соціально-трудову реабілітацію інвалідів тощо.

Зважаючи на важливість висловлених народними депутатами зауважень для поліпшення економічного стану закладів охорони здоров'я, забезпечення доступності медичної допомоги, прийнято рішення направити їх для розгляду та врахування до Комісії з питань фінансів і банківської діяльності.

Комісія проаналізувала ситуацію, що склалася з рекламою лікарських засобів. З метою удосконалення порядку реклами цих товарів прийнято рішення підготувати законопроект про внесення змін і доповнень до Закону України «Про рекламу» та внести його на розгляд Верховної Ради України.

Комісія з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів обговорила запропоновані зміни і доповнення до Положення про День уряду України у Верховній Раді України. Ухвалено внести їх на розгляд парламенту, узагальнивши пропозиції та зауваження народних депутатів, постійних комісій, депутатських фракцій і груп.

Законопроект містить низку суттєвих змін і доповнень щодо, насамперед, процедури проведення днів уряду України у Верховній Раді. Так, для посилення контролю за діяльністю Кабінету міністрів пропоновано включити до Положення пункт, згідно з яким Верховна Рада після обговорення кожного питання на дні уряду могла б приймати відповідну постанову чи давати пропозиції Кабінету міністрів стосовно питань, які розглядалися. У цьому пункті передбачено також можливість прийняття Верховною Радою звернення до Президента щодо висловлення недовіри Кабінету міністрів чи окремим його членам.

Істотним, на думку членів комісії, є доповнення до пункту 2 Положення, де йдеться про те, що Верховна Рада сама визначає кількість часу на проведення кожного окремого дня уряду.

Запропоновано й певні зміни в термінології і доповнення, зумовлені приведенням норм Положення до вимог Конституції України. А саме: термін «постійні комісії Верховної Ради» відповідно до вимог Основного Закону пропоновано змінити на «комітети Верховної Ради». Крім цього, до пункту 3 Положення, де йдеться про те, хто може ініціювати розгляд на дні уряду окремих проблем, включено також посаду уповноваженого у правах людини.

Запропоновані зміни посилюють контроль Верховної Ради за діяльністю Кабінету міністрів відповідно до п. 13 ст. 85 Конституції України.

Комісія з питань науки та народної освіти розглянула питання, що пов'язані з соціальним захистом студентської молоді. Зазначено, що систематичні затримки з виплатою стипендій, зарплати та інших соціальних виплат, щорічне зменшення витрат на освіту, скорочення педагогічного навантаження та зменшення професорсько-викладацького складу призвели до різкого погіршення соціально-економічного становища студентської та учнівської молоді. Невиконання урядом своїх зобов'язань, на думку членів комісії, загальний стан освіти призведе до непередбачених соціальних наслідків. Ухвалено рішення просити Кабінет Міністрів вжити заходів щодо пріоритетного виділення коштів на виплати стипендій та заробітної плати в навчальних закладах. Також забезпечити цільове фінансування закладів освіти у розмірі не менше 10 відсотків асигнувань від стипендіального фонду на формування фонду соціальної допомоги студентам, аспірантам та докторантам; передбачити фінансування та виділення коштів, в тому числі, що надходять від міжнародних фінансових організацій за інвестиціями та кредитами, на розробку та виконання студентських програм і підтримку молодіжних організацій на 1998 рік. Слід вивчити питання, пов'язані з встановленням розміру стипендій на рівні не нижчому межі малозабезпеченості, а також по наданню безвідсоткового довгострокового кредиту на навчання молоді, яка здобуває вищу освіту.

Члени комісії розглянули і рекомендували внести на розгляд Верховної Ради проект закону про професійно-технічну освіту, поданий групою народних депутатів. Розглянуто і рекомендовано до другого читання проект закону про топології інтегральних мікросхем.

Заслухано інформацію про проект Цивільного Кодексу України (стосовно права інтелектуальної власності), затверджено робочу групу комісії для його доопрацювання.

Члени **Комісії у закордонних справах і зв'язках з СНД** зустрілися з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Німеччина в Україні Е. Гайкеном. Було обговорено низку питань, що стосувалися, насамперед, двосторонніх відносин України і Німеччини, а також процесу інтеграції України в європейські структури.

Заступник голови комісії Іван Заєць наголосив, що члени комісії високо оцінюють стабільність і послідовність розвитку політичних і культурних відносин між Україною і Німеччиною, інтенсивність діалогу між главами наших держав. Сьогодні особливо важливою для України, зауважив І. Заєць, є політична й економічна підтримка, яку надає Німеччина, сприяючи інтеграції України в ЄС, ЗЄС та інші європейські організації. У своєму виступі Е. Гайкен зазначив, що велику роль у розвитку україно-німецьких відносин, які мають глибоку, тисячолітню традицію, відіграють міжпарламентські зв'язки країн, про що свідчать візити Голови Верховної Ради України О. Мороза в Німеччину і Голови Німецького Бундестагу Р. Зюсмут в Україну, діяльність міжпарламентських груп співпраці. Посол зазначив, що Федеральний уряд Німеччини розуміє і підтримує позицію України щодо поглиблення і оформлення відносин з Європейським Союзом, побудови нової системи безпеки у Європі, процесів перетворення НАТО. Великого значення Німеччина надає розвитку економічної співпраці з Україною. Незважаючи на певні успіхи, на сприяння Федерального уряду Німеччини, діяльність багатьох спільних україно-німецьких підприємств і реалізацію кількох консультаційних програм, на думку Посла, такі процеси варто пожвавити і розширити. Відповідаючи на запитання народного депутата Т. Кияка, голови міжпарламентської групи «Україна-Німеччина», Е. Гайкен торкнувся теми культурної співпраці між нашими країнами, діяльності Інституту Гете в Україні, проведення у Німеччині міжпарламентської конференції «Міжетнічні питання в Україні».

Е. Гайкен запропонував особисте сприяння у налагодженні тісніших контактів між Комісією у закордонних справах і зв'язках з СНД Верховної Ради України і відповідним Комітетом Німецького бундестагу.

На завершення розмови народні депутати України І. Заєць, Т. Кияк, К. Ващук, О. Бережний, Є. Жеребецький, Ю. Мірошниченко, П. Мовчан, А. Хунов, Б. Ярошинський висловили побажання постійно проводити такі зустрічі, підкреслюючи важливе значення безпосередніх контактів між українськими парламентаріями і закордонними дипломатами.

Члени **Комісії з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства** зустрілися з регіональним радником Європейського бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я з питань управління службами охорони здоров'я М. Вієноненом. Йшлося про вироблення спільних підходів України та ВООЗ до співробітництва у галузі реформування охорони здоров'я. Зокрема, народні депутати обговорили з гостем перспективи розв'язання такої важливої для України проблеми, як впровадження обов'язкового медичного страхування громадян, доцільність допомоги Україні з боку ВООЗ рекомендаціями щодо пропагування і поширення у суспільстві здорового способу життя, боротьби з тютюнопалінням, алкоголізмом, наркоманією, в тому числі законодавчого врегулювання цих проблем.

Комісія з питань чорнобильської катастрофи розглянула стан діагностики, лікування та профілактики раку щитовидної залози.

У доповідях і виступах відзначалося, що протягом часу, що минув після аварії на Чорнобильській АЕС, значно зросла кількість людей (особливо дітей) хворих на рак щитовидної залози. Особливо цей негативний показник зріс у Чернігівській, Київській, Житомирській областях, а також у м. Києві, які найбільше постраждали від атомної катастрофи.

Для вирішення цієї вкрай важливої проблеми комісія вирішила рекомендувати Кабінету Міністрів України доручити відповідним міністерствам і відомствам розробити та затвердити єдину методологію діагностики, лікування, профілактики та реабілітації хворих на рак щитовидної залози в Україні, визначити механізм його реалізації. Слід вирішити питання про забезпечення (закупівлю) препаратами радіоактивного йоду для діагностики і лікування хворих та необхідною ультразвуковою апаратурою, а також підготувати пропозиції щодо організації вітчизняного виробництва радіоізотопів йоду та радіофармацевтичних препаратів на його основі для діагностики та лікування хворих на рак щитовидної залози.

Комісія на своєму засіданні також розглянула питання про проект Закону України про ратифікацію Угоди про грант (Проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) між Європейським банком реконструкції та розвитку, урядом України та ЧАЕС. Комісія вирішила, що законопроект є неприйнятним для розгляду Верховною Радою України без грунтовного доопрацювання з урахуванням інтересів вітчизняного виробника та державних інтересів України.

Заступник голови **Комісії з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин** Ніна Карпачова зустрілася з Надзвичайним і Повноважним Послом Сполучених Штатів Америки в Україні Уільямом Г. Міллером на його прохання. Посол повідомив, що наступного тижня Україну відвідає делегація Конгресу США. Мета візиту — поліпшення двосторонніх відносин між США та Україною. Конгресмени планують відвідати Кримську Автономну Республіку. У зв'язку з цим Ніна Карпачова розповіла п. Міллеру про соціально-економічну та політичну ситуацію на півострові.

На зустрічі порушувалось питання щодо подальшої долі 56 українських дітей з Тернополя, вивезених 1992 року на тримісячне оздоровлення до США, але й до цього часу не повернутих на батьківщину. Ніна Карпачова висловила стурбованість, що й досі Україна не отримала з відповідних державних установ США жодного документа щодо правового статусу цих дітей.

Пан Міллер з розумінням поставився до цього питання і запевнив, що особисто вживе належних заходів для прискорення вирішення цієї проблеми. Зокрема, посол повідомив, що через два тижні в посольстві США в Україні буде відкрито правовий відділ, який надасть необхідну юридичну допомогу з цього питання.

Прес-служба Верховної Ради України.

Засідання сесії Верховної Ради України 18 лютого 1997 року.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Чиї інтереси захищає пан Єхануров?

***І*СТОРІЯ підтверджує: не має перспектив держава, де відносини між владою і народом будуються на фальші і неправді. І нині над суспільством тяжіють неправда і лжа. У свідомість людей вбивається ідея про те, що вони живуть у країні народовладдя і прогресу. Що перемагає соціальна справедливість: завдяки майновим сертифікатам кожний громадянин незалежної України стає власником однієї 52-мільйонної частки загальнодержавного майна.**

Та щось не бачив я таких щасливих власників серед рядових трудівників української землі. Не бачу їх, хоча дуже часто зустрічаюся зі своїми виборцями на Донбасі. Бо ті, хто став справжнім, реальним власником всенародного багатства, на зустрічі з депутатами не приходять. Вони вирішують свої проблеми без допомоги законодавчої влади, вона їм тільки заважає. Вони навчилися майстерно обходити наші закони. І роблять це не без допомоги високих посадових осіб. А в результаті країна переживає період так званої «структуризації» суспільства, яка дуже до вподоби нашим «патріотам». Тобто — поділу його на багатіїв і бідняків.

Насправді процеси, що відбуваються в нашій економіці, — не перебудова, а перерозподіл. Перерозподіл загальнонародного добра на користь вузького кола «нових українців». Такого безцеремонного пограбування загальнодержавної власності не було навіть у період «дикого капіталізму» на Заході.

А наші економісти полюбляють розповідати народові про труднощі. Чомусь ніхто з реформаторів не береться пояснити людям, звідки в країні з такими катастрофічними негараздами в економіці невелика купка громадян за короткий період незалежності країни дістала у власність такі фантастичні за розмірами капітали? Де вони беруть гроші на будівництво розкішних особняків, на купівлю найпрестижніших іномарок, для відпочинку на елітних курортах світу, доступних лише західним мільйонерам? Чи не міг би наш видатний реформатор пан Пинзеник, для якого економіка — то відкрита книга, виступити по телебаченню і розповісти людям — ясно, просто і конкретно, — у який спосіб наш співвітчизник може за унікально короткий строк стати мільйонером? Як саме можна цього досягти? Не знаю, що зміг би сказати пан Пинзеник.

***НА МОЮ** думку, в основі багатьох неправедно нажитих капіталів лежить процес приватизації. Виходячи з наших своєрідних українських умов, до цього терміну варто було б додавати визначення «так званих». Бо та приватизація, яка відбувається в нашій Україні, передусім спрямована не на якийсь там справедливий розподіл загальнодержавного майна, навіть не на покращення справ у економіці. Ні, вона спрямована лише на інтереси обмеженого кола номенклатурно-кримінальних елементів.*

І коли я читаю довідку Генеральної прокуратури України про те, що **Фонд державного майна проводить приватизацію величезного готельного комплексу «Братислава-Десна» в Києві за 5,5 мільярда карбованців, тоді як заступникові голови Фонду держмайна України панові Буці Б. Є. одна-єдина його квартира обійшлася в 4,8 мільярда карбованців**, мені не хочеться говорити ні про історичну, ні про соціальну справедливість. Тут треба говорити про те, що коли після таких фактів і їх оприлюднення на своїй посаді непохитно залишається головний керівник і розпорядник цього Фонду, то годі чекати, що ситуація в такій країні зможе змінитися на краще.

Таких фактів у короткій історії нашої приватизації багато. Надто багато. Одним з них ось уже два роки займається постійна Комісія Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку.

Загальновідомо, складна і гостра ситуація з енергоносіями в Україні. **Величезний державний борг у мільярди доларів з'явився передусім у зв'язку з імпортом російських та туркменських енергоносіїв.** За цих умов особливо потрібно, щоб якнайкраще функціонувала власна нафто- і газовидобувна промисловість. Тим більше, що є реальна можливість збільшувати добування власних нафти й газу, які обходяться державі значно дешевше від закуповуваних у Росії та Туркменистані.

Виробниче об'єднання «Укрнафта», яке входило до системи Держкомнафтогазпрому України, спеціалізується на розробленні власних родовищ. Об'єднання мало у своєму підпорядкуванні шість спеціалізованих регіональних підприємств, які вели і видобуток нафти, і геологорозвідувальні роботи. «Укрнафта» експлуатує близько ста родовищ нафти й газового конденсату, в роботі перебуває майже дві тисячі свердловин.

Та ось у нашому лексиконі з'явилося поняття, яке набуло просто-таки тотемного, релігійного характеру. Маю на увазі слово «приватизація». Лукава офіційна пропаганда зробила з нього синонім всеосяжного прогресу, такий собі ключ до всенародного процвітання. **І хоча економіку України вже наполовину приватизовано, а процвітання ніяк не розпочинається, наших реформаторів це не зупиняє.**

На початку 1994 року за наказом Держкомнафтогазпрому України виробниче об'єднання «Укрнафта» перетворено в акціонерне товариство відкритого типу. Перетворено, до речі, з грубими порушеннями чинного законодавства України. Зокрема, шість регіональних підприємств нафтодобувного комплексу, що входили до складу об'єднання, були перетворені фактично в дочірні підприємства ВАТ «Укрнафта». Статусу юридичних осіб вони не набули, що згодом негативно вплинуло на їх економічне становище.

Здавалося б, на сторожі законності і державних інтересів мав стояти Фонд державного майна України (ФДМ). Та практика підтвердила інше. 14 червня 1994 року з'явився підписаний головою ФДМ Ю. Єхануровим наказ про приватизацію ВАТ «Укрнафта». **Подібний наказ було підписано і щодо ВАТ «Укргазпром», причому без всякої угоди між державою і «Укргазпромом» йому надали в безоплатне користування навіть магістральні газопроводи. І не тільки без оплати, а й навіть без зобов'язання робити відрахування до амортизаційного фонду, що залишає газопроводи без необхідних ремонтних робіт.**

Коли питання про ці порушення закону розглядали 2 листопада 1995 року на сесії Верховної Ради України, народний депутат Василь Свято сказав: закони в нашій країні не діють, бо за їх порушення немає персональної відповідальності посадових осіб. Ці слова народного депутата безпосередньо стосуються і ситуації з «Укрнафтою». Того дня, 2 листопада 1995 року, **Верховна Рада прийняла постанову, якою доручила Фонду державного майна України вирішити питання про скасування наказу щодо приватизації об'єктів нафтової, газової і нафтопереробної промисловості, бо вона суперечить чинному законодавству, і зобов'язала зупинити приватизацію цих об'єктів.**

Та голова ФДМ Ю. Єхануров постанову законодавчого органу знехтував. Процеси приватизації тривають. **У день розгляду питання Верховною Радою було запущено організований ФДМ 10-й сертифікатний аукціон. Акції ВАТ «Укрнафта» продавали на ньому впродовж ще цілого місяця.**

Згодом, коли наша комісія привернула увагу до цих порушень, керівництво Фонду вдалося до відвертої брехні. Воно заявило, що у зв'язку з продажем акцій, який уже відбувся на 10-му аукціоні, склалася критична ситуація: громадяни України (самостійно чи через комерційних посередників) стали власниками 30,5 відсотка загального пакета акцій, тож скасувати результати торгів просто неможливо. **Наприкінці травня 1996 року пан Єхануров видав наказ, яким затвердив продаж акцій за результатами 10-го сертифікатного аукціону, узаконивши у такий спосіб справу з приватизацією майна ВАТ «Укрнафта».** В тому числі й виробничого обладнання його дочірніх структур — регіональних нафтодобувних підприємств, що суперечить закону.

Нині стало відомо, що пан Єхануров не тільки порушив законодавство країни, а й вдався до елементарної неправди для виправдання своїх вчинків.

З'ясувалося (і це засвідчено підписами авторитетної комісії), що насправді на 10-му аукціоні 30,5 відсотка пакета акцій «Укрнафти» громадянам України продано не було. Насправді реалізували лише 3,4 відсотка акцій! Отже — жодного безвихідного становища, як стверджував Ю. Єхануров, не складалося. А отже, не було вимушеної потреби затверджувати результати аукціону.

Можливо, читачу, все-таки не зовсім зрозуміло, який підтекст за всіма цими хитросплетіннями. Я постараюся розшифрувати деякі речі, що стоять за приватизацією ВАТ «Укрнафти».

Повернімося до ситуації з незаконним створенням дочірніх підприємств «Укрнафта». Людині необізнаній нелегко зрозуміти, яка в тому різниця: чи мають ці підприємства («Полтаванафтогаз», «Бериславнафтогаз» та інші) статус юридичної особи і є самостійними господарчими структурами, чи вони є дочірніми підприємствами «Укрнафти». Поясню: **маючи статус юридичної особи, ці підприємства розпоряджалися б результатами своєї виробничої діяльності самостійно, і від успіхів чи неуспіхів їх роботи залежало їх економічне становище. А отже, і заробітки працівників. А в тому становищі, яке склалося, вони залежать від примх і милостей «Укрнафти».** Тобто від примх такої собі контори, а саме нею і є «Укрнафта», яка сидить на шиї шістьох виробничих підприємств і, нічого самостійно не виробляючи, займається командно-розподільними функціями. Власне кажучи, паразитує на виробничиках. Це — найгірший варіант, взятий з економіки періоду застою. Варіант, який гальмує виробництво і який задовольняє тільки працівників апарату «Укрнафти», бо вони, сидячи біля розподільного корита, мають дуже добру зарплату...

І з часу створення ВАТ «Укрнафта» його економічні показники не поліпшилися, а погіршилися. **Видобуток нафти і газового конденсату впав і надалі знижується.** Інакше й не може бути. Приватизація, поява розрекламованого самими реформаторами «ефективного власника» не привела до нагромадження коштів, не дала жодних інвестиційних вливань. Через брак коштів «Укрнафта» зменшує обсяги геологорозвідувальних робіт, консервує експлуатаційні свердловини.

А тепер подивімося, що саме стоїть за процесом приватизації з фінансової точки зору. Наведу три цифри. **Одну-єдину діючу установку з підготовки нафти на підприємстві «Охтирканафтогаз» оцінюють у 50 мільйонів гривень. За даними експертів, вартість свердловин «Укрнафти» перевищує 3 мільярди гривень. Водночас наказом тодішнього голови Держкомнафтогазпрому М. Ковалка весь майновий комплекс «Укрнафти» було оцінено... в 13,6 мільйона гривень!** Ця вартість фігурує у матеріалах приватизації і сьогодні. Тобто на аукціон виставляється державне майно за ціною, під час визначення якої не враховано індексації, тобто в 350-400 разів нижче від справжньої вартості!

***МЕНЕ** непокоять такі кричущі факти. Не можу спокійно читати інформацію, яку надав Верховній Раді України прокуратура, — про неподобства, що відбуваються у процесі приватизації. Наприклад, про підписаний тим самим головою Фонду держмайна Ю. Єхануровим наказ, яким надавали дозвіл на приватизацію Дарницької ТЕЦ у Києві, хоча приватизувати такі об'єкти категорично заборонено законом. Або ж про спробу приватизувати Білоцерківську ТЕЦ. Або про те, що за підписом пана Єханурова було видано свідоцтво про передання організації орендарів у власність цілісного майнового комплексу тресту «Чорноморнафтогазпромбуд», хоча цей об'єкт загальнодержавного значення постановою Верховної Ради України приватизувати було заборонено.*

Як писав у своїй доповідній записці до Верховної Ради Генеральний прокурор України Г. Ворсінов, продажем державного майна за старими цінами Фонд державного майна України «завдає істотної шкоди майновим інтересам держави». Генеральний прокурор у цій же записці бідкається, що «Фонд держмайна продовжує провадити приватизацію об'єктів за символічними цінами». У вас, шановний читачу, є можливість поміркувати, чому так чинить Фонд держмайна і в чиїх інтересах він це робить.

І коли Генеральний прокурор України пише у своїй доповідній записці про те, що Фонд держмайна України не виконує покладених на нього обов'язків із захисту майнових інтересів держави, видає акти, які суперечать нормам закону, і вільно, причому не на користь держави, тлумачить положення чинного законодавства України, я запитую себе: як можна дозволити, щоб у критичний момент існування держави біля керма її майнового потенціалу стояла людина, яка свідомо прагне завдати шкоди державній власності, державним інтересам?!

На жаль, мою пропозицію про увільнення пана Єханурова з посади голови Фонду держмайна України частина народних депутатів не підтримала. Яка частина — це, мабуть, теж зрозуміло.

Позицію покровительства порушникам закону займав і Кабінет міністрів України. Так, В. Євтухов, тоді віце-прем'єр-міністр України, на звернення нашої комісії вперто і бездоказово відповідав, що жодних порушень законодавства урядом не виявлено. При цьому трактування В. Євтуховим ситуації щодо дочірніх підприємств у різних листах суперечили одне одному.

І лише останнім часом Кабінет міністрів виявив серйозне ставлення до ситуації з роздержавленням у нафто- і газовидобувній промисловості нашої держави. Перший віце-прем'єр-міністр України В. Дурдинець нещодавно провів представницьку нараду, і її результати дають підстави очікувати, що в питаннях приватизації об'єктів нафтової, газової і нафтопереробної промисловості порушенням чинного законодавства та іншим неподобствам буде покладено край. Махінації більше не пройдуть. Як не пройшла і спроба хитромудрих чиновників-апаратників під час підготовки документів цієї наради підмінити вимогу про незалежну експертну оцінку вартості майна ВАТ «Укрнафта», яке приватизується, ні до чого не зобов'язуючою (і не потрібною) аудиторською перевіркою фінансово-господарчої діяльності цього товариства.

Подає надію і повідомлення про те, що невдоволення президента Міжнародного валютного фонду корупцією та здирництвом українських чиновників щодо зарубіжних інвесторів спонукало Президента України повести нещадну боротьбу з цими негативними явищами. Ми щиро підтримуємо Леоніда Даниловича в цих намірах, готові допомогти у проведенні операції «Чисті руки» і подати Президентові матеріали про кричущі порушення законності у приватизації державного майна.

Олександр КОЖУШКО,
голова постійної Комісії Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку.

Особливий порядок для мови. Російської

ЄВРОПЕЙСЬКА хартія про місцеві мови та мовні меншини, яку Україна під час вступу до Ради Європи зобов'язалася підписати та ратифікувати протягом року, передбачає обов'язок держави забезпечити дошкільне виховання, здобуття освіти, і вищої також, судочинство тощо не тільки державною, а й місцевими мовами, не кажучи вже про створення телеканалів та радіостанцій, що мають вестися місцевими мовами чи мовами меншин. Хартія зобов'язує в економічному та суспільному житті усунути із законодавства положення, що забороняють чи обмежують використання мов меншин і вимагає від державних органів протидії практиці, яка заважає використовувати ці мови.

Згідно з Конституцією України ця хартія після ратифікації стане частиною нашого внутрішнього законодавства, і тоді нині чинні закони будуть приведені у відповідність із нею. Уже під час прийняття Конституції було зроблено хоч і невеликий, але позитивний крок до визнання рівності громадян у мовній сфері: частина 2 статті 24 проголошує, що «не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, ... за мовними або іншими ознаками», а частина 3 статті 10 передбачає, що «в Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин», чого не було в попередній Конституції.

Діючи на підставі Конституції, розвиваючи положення чинного закону «Про мови» і спираючись на норми Європейської хартії про місцеві мови та мовні меншини, автор цих рядків вніс до Верховної Ради законопроект «Про особливий порядок застосування російської мови на території України». Його прийняття має продемонструвати відданість Української держави ідеалам демократії і засвідчити перед світом її вірність узятим на себе міжнародним зобов'язанням.

Історія свідчить, що намагання позбавити мільйони громадян їхньої мови приречені на провал. Досить згадати, як у 20-30-ті роки режим Пілсудського намагався полонізувати Галичину: закривали українські школи, газети, театри, обмежували використання української мови в державних установах. Ну й що? Тридцять мільйонів поляків не змогли полонізувати трьох мільйонів галичан. А в режиму в розпорядженні були охранка, концтабір «Береза Картузька» для інакомислячих, і не був він пов'язаний Загальною декларацією прав людини і Європейською хартією про місцеві мови та мовні меншини...

За вигуками про «шовінізм» непомітною залишається ще одна істотна обставина. В Україні є понад 40 партій, переважна більшість яких виступає за те, щоб із двох мов, вживаних по всій державі, залишилася лише одна — українська. Водночас немає жодної партії, яка мала б на меті залишити лише російську мову. То де ж треба шукати шовіністів? Справжніх, без лапок.

Історичний досвід свідчить, що як тільки мерзотникам удавалося посварити українців та росіян (точніше, не самі народи, а їхніх бездарних чи корисливих правителів), то це спричиняло, з одного боку, знесилення Росії, а з другого — стрімкий занепад України, на радість їхнім зовнішнім ворогам. Досить лише згадати період Руїни XVII сторіччя чи кайзерівську окупацію 1918 року.

Українці та росіяни, що вийшли з одного давньоруського кореня, ніколи не були чужі одне одному, а шлюби між ними не вважалися міжнаціональними. Не варто забувати й те, що, на відміну від теперішніх «національно свідомих», великий Тарас не цурався російської мови, вів нею свій щоденник, створив чимало повістей, поем, віршів. Мабуть, тому, що думав про Україну, а не про своє місце в ній. Велич Тараса Шевченка визначається його талантом, а не «п'ятою графою», як у деяких теперішніх літераторів.

Українець Микола Гоголь (тепер про нього сказали б «російськомовний письменник») збагатив російську культуру, внісши в неї колорит України, і тому став великим, на відміну від теперішніх навколітературних діячів, які намагаються здаватися вищими за рахунок витоптування навколо себе всього «чужомовного». А росіянка Марія Вілінська з Орловщини стала класиком української літератури, увійшовши в історію під псевдонімом Марко Вавчок... Чи зможе хто-небудь назвати француза, що став класиком англійської літератури, чи англійця — французької?!

Намагання посварити наші народи, пов'язані мільйонами родинних уз, — злочин перед ними. А намагання зробити це, паплюжачи Конституцію, закони і міжнародні зобов'язання України, — антидержавна акція, яка заслуговує гідної відсічі з боку здорових сил суспільства.

На жаль, у ході русофобської кампанії антидержавні сили свою політику проводять із залученням органів державної влади, які діють на підставі не Конституції та законів держави, а політичних уподобань антидержавних сил.

Так, 22 листопада минулого року товариство «Просвіта» спільно з Національною радою з питань телебачення та радіомовлення, Держтелерадіо та Мінінформації провело в Києві «круглий стіл», на якому відверто лунали заклики до порушення Конституції та нехтування чинного законодавства України. Ці заклики знайшли втілення в рекомендаціях, які викликали обурення всіх порядних людей.

Чого варта лише пропозиція дорівняти до пропаганди насильства та розпусти мовлення та друковані видання недержавною мовою! «Захисники» інформаційного простору України, мабуть, не покладаючись на власні сили, вирішили спертися на допомогу... Сполучених Штатів Америки, запропонувавши Кабінету міністрів України звернутися до держдепартаменту та конгресу США з пропозицією поширення їхніх передач українською мовою на території України та істотного скорочення відповідних передач російською мовою.

Важко навіть передбачити, яку негативну реакцію і в Україні, і в світі спричинить втілення в життя цих та інших рекомендацій «Просвіти» — збільшити тарифи на розповсюдження друкованих періодичних видань недержавною мовою у сто разів, обкласти високим ввізним митом «чужомовну літературу», провести повальні атестації дикторів, редакторів, коментаторів та інших працівників телерадіоорганізацій.

Можна було б і не звертати на це уваги — мало що напише громадська організація, навіть укупі з представниками державних структур. На думку міністра інформації Зиновія Кулика рекомендації громадської організації «не є обов'язкові». Але... В той же час було видане доручення Президента (вих. ном. 1-14/823 від 05.12.1996 р.), згідно з яким Кабінету міністрів запропоновано розглянути питання фінансової підтримки програм «Просвіти». З бюджету! Чи розуміють ті, хто готує для Президента такі документи, як вони дискредитують і главу держави, і саму державу?!

Своєрідною відповіддю київському «круглому столу» був «круглий стіл», організований 18 січня у Харкові Громадянським конгресом України та Міжрегіональним блоком реформ за участю ряду політичних та громадських організацій. Уперше представники різних політичних сил — від правозахисників з Міжнародної організації прав людини до комуністів і соціалістів —змогли дійти єдиної точки зору з конкретного питання. Як зазначили політологи, «культурномовна агресія сприяла консолідації багато в чому протилежних політичних сил».

У резолюції та зверненні до Президента, прийнятих учасниками «круглого столу», зазначається, що дії з дискримінації російської мови не тільки завдають удару науці, освіті, науково-технічному прогресові, а й шкодять збереженню міжнаціонального взаємопорозуміння, поваги та злагоди і тим самим підривають державність України. Учасники «круглого столу» заявили, що розпалювання міжетнічної ворожнечі, будь-які форми національної, культурної та мовної дискримінації є порушенням Конституції і такою ж загрозою для національної безпеки України, як і пропаганда війни та насильства. Тому вони й зажадали від Президента України виконання своїх службових обов'язків як гаранта дотримання Конституції, прав і свобод людини і громадянина, висловили вимогу розглянути питання щодо подальшого існування організацій, що пропонують культурно-мовну дискримінацію.

Така дискримінація є одним з головних чинників, що на догоду зовнішнім силам протиставляє різні етнічні групи України та знесилює наш народ в абсолютно безглуздому протистоянні.

Під час прийняття Конституції автор цих рядків вимагав конституційно заборонити фінансування українських політичних партій з-за кордону. Пропозицію підтримали 73 комуністи, 15 соціалістів, 16 членів Селянської фракції, 19 членів міжрегіональної депутатської групи. Але до Конституції ця норма не пройшла, бо за неї проголосували лише три депутати з групи «Центр», двоє рухівців (з 28) і жодного (!) члена фракцій «Реформи» та «Державність». Люди, що пропагують мовну дискримінацію і гучніше за всіх кричать про свою любов до України, зробили все, щоб зберегти право на підгодовування з іноземних джерел! Є привід для роздумів, хто служить державі, а хто — своїм зарубіжним спонсорам.

... Нині дуже часто чути взаємні обвинувачення в антидержавній діяльності, і пересічному громадянинові дуже важко розібратися, хто ж має рацію в цій суперечці. А критерій тут один: ті, хто відстоює майбутнє свого народу і виконання законів держави, є державними силами, хоч би під якими партійними прапорами вони виступали. А ті, хто заради втілення в життя своїх поглядів, відроблення спонсорських внесків чи реалізації політичних амбіцій паплюжать Конституцію, порушують закони чи дискредитують Україну в очах світового співтовариства, нехтуючи її міжнародні зобов'язання, однозначно є антидержавниками і заслуговують найсуворішої відсічі — такої, яку вони отримали від учасників харківського «круглого столу» і яку отримуватимуть і надалі.

Володимир АЛЕКСЄЄВ,
народний депутат України.

Публікація на вимогу Міжрегіональної депутатської групи у Верховній Раді України за рахунок квоти в лютому.

Яка ідеологія для України оптимальна? Соціал-демократична

Точка зору

Це запитання із розряду тих, на які кожна партія дає свою відповідь, що, у свою чергу, дозволяє віднести його до класу запитань без відповідей.

На мій погляд, у найближчі десять років оптимальною для України є соціал-демократична ідеологія.

За цією ідеологією держава забезпечує правову можливість тим, хто хоче і може, заробляти стільки, скільки вони захочуть, а тим, хто не може, у кого, образно висловлюючись, обидві руки ліві або голова лише на доказ цілісності тіла, гарантує соціальну захищеність на рівні, який не допускає життя надголодь або жебрацтва.

А це означає, по-перше, що отримання освіти та медичної допомоги повинно бути безкоштовним для всіх, хто не може за нього заплатити.

По-друге, держава повинна піклуватися про створення такої кількості робочих місць на державних та приватних підприємствах, якої вистачило б для забезпечення ними всіх, хто хоче працювати.

По-третє, держава повинна будувати і вводити в експлуатацію таку кількість житла, якої вистачило б для малозабезпечених сімей.

А по-четверте, зарплата у того, хто працює повний робочий день, і пенсія в того, хто відпрацював визначений термін, повинні не лише забезпечувати людину всім необхідним, а й давати можливість шляхом заощаджень придбати будинок, автомобіль та інші речі, необхідні для того, щоб не вважати себе обділеним життям.

У соціал-демократичному суспільстві, якщо воно є таким не за вивіскою, а по суті, багатий від бідного відрізняється не тим, що перший має автомобіль, а другий його не має, а тим, що вони обидва мають автомобілі, але в багатого це, скажімо, «Мерседес» за сто тисяч доларів, а в бідного— «Фольксваген» за десять тисяч.

І за житлом у соціал-демократичному суспільстві багатий від бідного відрізняється не тим, що перший його має, а другий ні, а тим, що вони обидва мають житло, але в багатого— вілла з кількома десятками кімнат, басейном, сауною, гаражами і садом, в якому не лише дерева та квіти, а й спортивні майданчики, а в бідного — квартира в багатоповерховому будинку, де кожний член сім'ї має окрему кімнату.

У соціал-демократичному суспільстві держава має досить значну власність, а податки на приватний капітал встановлює прогресуючі, відповідно до його розміру, вимагаючи цим у тих, кому пощастило в житті, поділитись із тими, хто народився безталанним.

За 74 роки побудови соціалізму в СРСР за схемою Карла Маркса держава привчила людей, які проживають у ній, до того, що вона за них думає, вона їх спрямовує, вона їх забезпечує, а вони повинні лише слухати її мудрі вказівки про те, кому, як і де вчитись, а потім кому, як і де працювати та кому, як і де жити. Тож якщо всіх наших людей, генетично привчених лише виконувати чиїсь вказівки, сьогодні кинути в суспільство рівних стартових можливостей типу того, яке побудоване за 200 років у США, то майже всі вони впадуть на соціальне дно, за межу бідності. Адже це все одно, що тих, хто не вміє плавати, вкинути у штормове море за декілька кілометрів від берега, який ледь-ледь проглядається на обрії.

А тому ті, хто сьогодні за рахунок пограбування інших створює собі багате життя, не повинні дивуватись, якщо через деякий час до них прийдуть експропріатори.

Хочеш добре жити? То подумай і про те, як створити не набагато гірші умови життя всім тим, хто від тебе залежить! Лише коли цим принципом будуть керуватись усі, хто сьогодні стрімко багатіє, вони отримають змогу спати спокійно.

Саме завдяки соціал-демократам у Швеції, при досить високому рівні життя і наявності безробітних, панують мир і соціальна злагода вже більше півстоліття. Саме завдяки соціал-демократам у часи правління Віллі Брандта в Західній Німеччині були зняті суперечності між класами, що привело до безконфліктного розвитку її економіки. Та й у Канаді соціал-демократи, періодично приходячи до влади, теж забезпечують її народові соціальну стабільність шляхом проведення політики на зменшення розриву між доходами багатих та бідних.

Дуже шкода, що соціал-демократи України завдають шкоди не лише персонально собі, а й усій ідеології соціал-демократії.

Ясно одне: Україні потрібна потужна соціал-демократична партія. І, головне, — соціал-демократичні засади життя.

Борис МОКІН,
ректор Вінницького державного технічного університету, депутат Верховної Ради України XII скликання, заслужений діяч науки і техніки України.

Виборчий марафон стартував. Що далі?

ІСТОРІЯ знає багато прикладів, коли глава держави утримував владу неконституційним способом. Більшість відомих людству диктаторів та авторитарних керівників XIX—XX століть зберігали владу (розширювали чи продовжували власні повноваження) через неконституційний розпуск парламенту і наступний референдум, який мав додати легітимності неконституційним діям. Наполеон тричі проводив референдуми, доки не отримав звання імператора і право пожиттєвого правління. Адольф Гітлер користувався референдумами двічі, на другому здобув повноваження фюрера. Аугусто Піночет закріпив свою диктатуру також на референдумі. За допомогою референдуму Б. Єльцин розстріляв парламент і розширив свої повноваження в новій конституції. На референдумах продовжили свої повноваження Н. Назарбаєв та більшість інших керівників азіатської частини СНД. Своєрідний рекорд установив білорус О. Лукашенко — за два роки президентства провів два референдуми і готується до третього.

II. Неконституційний шлях утримання влади

Не виключена можливість подібного шляху і в Україні. Для утримання влади Президентові необхідно будь-що не допустити виборів парламенту за змішаною виборчою системою. Ймовірна така послідовність дій:

а) припинити діяльність існуючого парламенту;

б) провести позачергові вибори Верховної Ради за старим виборчим законом, бажано в літній період відпусток;

в) одночасно з виборами провести референдум з продовження повноважень Президента на наступні 5 років та щодо зміни окремих положень Конституції на користь зміцнення президентської влади.

Такий розвиток подій дозволяє:

по-перше, значно скоротити період передвиборної критики Л. Кучми;

по-друге, отримати недообраний і недієздатний парламент, який з перших днів своєї діяльності стане об'єктом критики;

по-третє, продовжити повноваження Л. Кучми до 2002 року і залишити за ним право балотуватися ще на один термін. Якщо ж народ на референдумі навіть не висловить довіру Л. Кучмі, це аж ніяк не означатиме, що він має скласти повноваження Президента. У такому разі наступні вибори відбудуться, відповідно до Конституції, у жовтні 1999 року.

Для реалізації такого сценарію Президентові необхідно подолати спротив Верховної Ради, заручитися підтримкою уряду та Прем'єр-міністра і, головне, підняти рівень довіри населення до себе та власної політики.

Дискредитація парламенту

Відповідно до статті 106 Конституції, Президент має право розпустити парламент лише в одному випадку —якщо останній упродовж 30 днів не може розпочати пленарні засідання. Це малоймовірно. Адже для цього потрібно, щоб 116 депутатів постійно не брали участі в засіданнях. Такої кількості прихильників у Верховній Раді Л. Кучма не має. Та й не кожен з його прихильників готовий заради Президента втратити свій депутатський мандат.

Тому рішення про розпуск Верховної Ради має спиратися на підтримку переважної більшості населення. Парламент має бути цілком дискредитований в очах громадськості. Напрямів дискредитації може бути декілька.

Зрив ухвалення бюджету

Щовечора протягом нового року українським громадянам у різних формах вкладають у голову ідеологему: Верховна Рада не затвердила бюджет і нову податкову систему —через це нема надходжень до бюджету — нема коштів для виплати зарплат, пенсій, стипендій. 4 лютого Л. Кучма започатковував поширення нової ідеологеми: у будь-якій демократичній державі парламент, який не схвалив бюджет, розпускається. Очевидно, за взірець демократії український Президент вважає Російську Федерацію та Білорусь. Якщо Верховна Рада навіть схвалить бюджет, то Президент може назвати його «незбалансованим» і накласти на нього вето. Так чи так, винні у відсутності бюджету будуть Верховна Рада, яка не схвалила чи не збалансувала, і Кабінет міністрів, який не вніс, не доопрацював тощо.

Невиконання зобов'язань перед Радою Європи

Ще одним «гріхом» парламенту може бути розгляд пакету законопроектів щодо ліквідації смертної кари. Нині це питання стало досить актуальним, адже остання сесія Парламентської асамблеї Ради Європи ухвалила резолюцію про можливість припинення членства України в цій європейській політичній організації в разі невиконання зобов'язань, які вона взяла на себе при вступі до РЄ. Відповідний законопроект внесений до Верховної Ради лише на початку лютого. Хоча Л. Кучма підписав від імені України зобов'язання ще влітку 1995 року. Немає сумніву, що затримку із запровадженням мораторію на застосування смертної кари було зроблено свідомо. Адже Президент, по-перше, міг внести вказаний законопроект ще 1995 року, по-друге, мав змогу впродовж останнього року використовувати своє право помилування щодо всіх без винятку смертних вироків. Проблем із РЄ не виникало б. Нині ж Верховна Рада поставлена в умови, коли протягом дуже короткого терміну мусить ухвалити низку законів, ставлення до яких у самому парламенті та в суспільстві дуже неоднозначне. До речі, проти мораторію на застосування смертної кари виступає виконавча влада й особисто Л. Кучма: «Я против революционных решений в этой области» («Известия», 4 лютого 1997 року).

Цілком імовірно, що до квітня мораторій на смертну кару запроваджено не буде. Складеться враження, що український парламент іде на конфлікт із загальноєвропейськими структурами і через його безвідповідальність Україну позбавляють членства в Раді Європи. Зрозуміло, що Л. Кучма як Президент не може цього допустити.

Блокування роботи Верховної Ради

Слід очікувати нагнітання атмосфери навколо найконфліктніших питань: депутатської присяги, сумісництва, легітимності обрання О. Мороза Головою Верховної Ради. Знову до порядку денного включено найконфліктніше і найнепотрібніше питання — вступ до Міжпарламентської асамблеї СНД. Постійні конфлікти в сесійній залі не дадуть депутатам організуватися для ухвалення найважливіших законопроектів чи для подолання президентських вето.

Вето Президента стане таким же звичним явищем, як і щотижневі телевізійні шоу головного інформатора, одного з керівників НДП З. Кулика. Річ у тім, що Верховна Рада розглядає низку законопроектів, які певною мірою обмежують усевладдя Президента. Це проекти законів про Кабінет міністрів, місцеве самоврядування, місцеві адміністрації, вибори, політичні партії, столицю тощо. Не важко передбачити, що на всі ці закони буде накладено президентське вето.

У подоланні спротиву Верховної Ради не останню роль відіграє її власна розпорошеність. Цілком ймовірно, що після оголошення розпуску парламенту і призначення нових виборів Верховна Рада як орган перестане функціонувати. Частина депутатів кинеться в округи висуватися, чим фактично визнає законність дій Президента. Важко назвати бодай одну партію, яка б у цій ситуації бойкотувала вибори як незаконні.

Недалекоглядність парламенту проявилася і в розгляді питання про висвітлення роботи сесії. Фактично своїм рішенням про скорочення до мінімуму інформації про власну діяльність Верховна Рада поставила переможну крапку в процесі підмінання оточенням Президента усіх трьох загальнонаціональних телеканалів. До речі, голосування з цього питання «висвітило» депутатів, які, свідомо чи несвідомо, втілюють у життя сценарій розпуску парламенту. Саме ці депутати намагатимуться не допустити ухвалення законів про вибори, про політичні партії, про Кабінет міністрів, про місцеве самоврядування. Головним методом блокування буде внесення альтернативних проектів, пропозицій, затягування обговорення, перенесення голосування тощо.

Нейтралізація Прем'єр-міністра та уряду

Зрозуміло, що Президент і його оточення не підуть на відкриту боротьбу з парламентом без опори на уряд і на Прем'єр-міністра. Тут перед Л. Кучмою відкриваються два шляхи: або усунути П. Лазаренка з поста прем'єра або залучити його до реалізації сценарію. Кожен з варіантів має свої переваги і недоліки.

В разі усунення П. Лазаренка Президент зміцнює лави своїх опонентів як кількісно, так і фінансово. За керівником уряду стоять достатньо численна фракція у Верховній Раді і досить потужні фінансові кола. Усунення прем'єра штовхне останнього до союзу з О. Морозом і Є. Марчуком. Довкола цих трьох постатей об'єднається практично весь політичний спектр України від УНА-УНСО до КПУ (за винятком частини керівництва Руху, НДП і частини АПУ). Більше того, за певних обставин і на певний період ці три лідери можуть дійти компромісу у задоволенні власних амбіцій і в розподілі влади. Наприклад, президент — Марчук, прем'єр — Лазаренко, голова парламенту — Мороз. Шанси такого політичного блоку значно переконливіші за шанси «тріо» Кучма — Матвієнко — Чорновіл.

Проте відставка уряду має й одну перевагу. Найслухнянішим на період неконституційних дій буде той уряд, який складатиметься із виконуючого обов'язки прем'єра і виконуючих обов'язки міністрів.

Але очевидно, що Президент докладе всіх зусиль для залучення прем'єра на свій бік на період проведення виборів і референдуму. Умовою може бути обіцянка зберегти останнього на чолі уряду до закінчення терміну повноважень Л. Кучми. Можливо, Лазаренка така умова задовольнить. Проте Президент має бути переконаний у лояльності Прем'єра. Гарантом цього може виступити увільнення його давнього товариша Г. Ворсінова і призначення нового Генерального прокурора. Таким гарантом може стати радник Президента Віктор Медведчук.

З іншого боку, над П. Лазаренком висітиме «дамоклів меч» парламентської комісії, що вивчає ситуацію на національному ринку енергоносіїв. Не випадково оприлюднення доповіді комісії протягом тривалого часу відкладається.

Легітимізація дій Президента

Для здобуття підтримки населення і перемоги на референдумі Президент має бути в образі рятівника стабільності в державі, захисника національних інтересів і, зрештою, справжнього «арбітра нації». Про це, до речі, останнім часом постійно повторює його оточення з подачі першого помічника Президента, професійного ідеолога В. Литвина. Позитивний імідж Л. Кучми може бути сформований кількома шляхами.

Чорноморський флот і Севастополь

Ця тема є важливою в здобутті симпатій виборців. Переважна більшість українців вважають, що Севастополь має бути українським містом. Політична еліта Росії в особі мера Москви Лужкова, генерала Лєбєдя та Державної Думи заявляють про російський статус міста. В цій ситуації головне завдання Л. Кучми — робити те, що він робив і до цього — нічого не робити. Громадська думка, за допомогою президентського оточення і слухняних ЗМІ, зробить Л. Кучму національним героєм не за те, що він добився виведення з території України російських військ. А за те, що він, хоч і «готов подарить Черноморский флот с потрохами» («Известия», 4 лютого 1997 р.), але ще не віддав Севастополь.

Тактика такого міфотворення успішно реалізовувалася впродовж 1996 року. Докладніше про це в експертній оцінці «Української перспективи» від 31 січня 1997 року «Карта Севастополя: тріумф президентів, трагедія України».

Кримська область

Кримська проблема може стати найголовнішим козирем Президента в боротьбі з Верховною Радою. Її буде використано для створення Л. Кучмі іміджу борця за неподільність та територіальну цілісність держави.

У відповідь на відставку уряду А. Демиденка і президії Верховної Ради Криму Президент розпустить парламент автономії і призначить нові вибори. Л. Кучма може виступити з пропозицією зміни Конституції і ліквідації кримської автономії. Цілком очевидно, що такий проект, навіть якщо буде внесений на розгляд Верховної Ради, не здобуде конституційної більшості голосів. Це дасть ще одну підставу говорити про недержавницьку позицію Верховної Ради і вимагати її розпуску. Ініціатива ліквідації кримської автономії гарантує Президенту підтримку всього правого і правоцентристського електорату.

Як це не парадоксально, Росія на сучасному етапі зацікавлена в такій ініціативі Президента. Адже найближчими роками немає жодних шансів ліквідувати автономію, яку закріплено в новій Конституції. Зате розпуск Верховної Ради Криму й замах на автономію об'єднає в боротьбі проти Києва як проросійські сили, що вбачають у автономії шлях входження до Росії, так і кримських татар, що прагнуть у майбутньому перетворити територіальну автономію на національну. Таким чином, Україна позбудеться єдиної в Криму підтримки — кримських татар, погіршить відносини з Туреччиною і отримає нове джерело нестабільності в регіоні. Що відповідає геополітичним інтересам Кремля.

Широкомасштабний договір з Росією

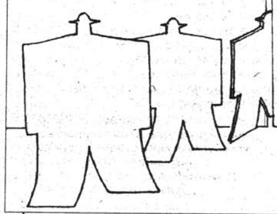
Найбільшою проблемою для Л. Кучми лишається Східна Україна. В цьому регіоні, де проживає більшість українських виборців і де Л. Кучма отримав понад 60 % голосів на виборах, нині висловлюють йому довіру не більш як 10—15 відсотків населення. З такими показниками марно розраховувати на перемогу на референдумі. Повернути втрачені симпатії допоможе укладання широкомасштабної україно-російської угоди про дружбу та співробітництво, за рамки якої буде винесено питання флоту і Севастополя. Така угода отримає підтримку і Сходу (довгоочікувана нормалізація відносин з Росією), і Заходу (не зданий Севастополь).

Важливо, що така угода вигідна і Російській Федерації. Винесення севастопольського питання за межі угоди означатиме фактичне визнання Україною існування територіальної проблеми, тобто ставиться під сумнів українська приналежність Севастополя. Пересічному громадянинові запопадливі засоби масової інформації розтлумачать факт підписання «великої» угоди як значну дипломатичну перемогу Л. Кучми. Угода допоможе частково повернути втрачені симпатії Сходу.

Кампанія боротьби з корупцією «Чисті руки»

Тема корупції стала домінуючою не лише в Україні, а й у публікаціях західних видань про Ук-

(Закінчення на 8-ій стор.)

Виборчий марафон стартував. Що далі?

(Початок на 7-й стор.).

раїну. Справді нині важко знайти громадянина, якого б не примушували давати хабара чиновнику. Будь-яка спроба подолати корупцію здобуде підтримку населення.

Загальновідомо, що є кілька причин виникнення й існування корупції в суспільстві:

— високі податки, які змушують усіх підприємців і громадян шукати шляхів уникнення оподаткування;

— велика кількість пільг, що звільняють від платежів чи податків і надання яких залежить від волі чиновника;

— чисельність чиновників, які можуть надавати пільги, та працівників репресивних органів, які можуть притягати до відповідальності за приховування доходів;

— використання нефінансових засобів розрахунків (бартер, заліки тощо).

Майже трирічна діяльність Л. Кучми на посаді Президента свідчить, що його дії не перешкоджали, а часом навпаки — сприяли розвитку корупції. Президент не вніс до Верховної Ради жодного законопроекту щодо зменшення податкового пресу. Через це обсяги тіньової економіки зросли до 50—60 відсотків.

За час президентства Л. Кучми кількість пільг не зменшилася, зате значно зросла кількість чиновників. А чисельність працівників органів внутрішніх справ зрівнялася з чисельністю у Збройних силах і досягла нечуваної досі межі — 370 тисяч осіб! Правоохоронці, позбавлені достатнього бюджетного фінансування, з метою фізичного виживання змушені шукати сторонніх доходів у вигляді хабарів.

Коли ж восени минулого року Кабінет міністрів нарешті вніс до Верховної Ради пакет законопроектів щодо зниження податків і зменшення кількості пільг, то саме Л. Кучма виступив проти його ухвалення.

Нещодавно Президент оголосив початок кампанії «Чисті руки». Реальні кроки Президента та його оточення свідчать, що «Чисті руки» замислюються не як програма подолання корупції, а як кампанія підвищення рейтингу Президента та дискредитації його опонентів, передовсім — народних депутатів.

Переконливе свідчення декларативності та цинізму кампанії є те, що її організацію покладено не на Генеральну прокуратуру, МВС, СБУ чи Координаційний комітет з боротьби зі злочинністю, а на Міністерство юстиції, яке не має ні повноважень, ні відповідних підрозділів для боротьби зі злочинцями. Поза відповідальністю залишився міністр внутрішніх справ, який за успіхи в наведенні правопорядку злетів від майора до генерал-полковника. Можливо, Президент не міг доручити виконання важливої програми інвалідові III групи, якому Фонд допомоги сім'ям загиблих міліціонерів нещодавно придбав «Мерседес-600»?

Інші засоби підвищення рейтингу

Президентське оточення спланувало і послідовно втілює велику кількість заходів, спрямованих винятково на здобуття позитивного іміджу Президента. Серед них: особиста профілактика поліомієліту, значна кількість особистих (бюджетних) стипендій Президента для діячів науки і культури, величезна благодійна активність дружини Президента, спроба односторонньої делімітації кордонів з Росією.

З небувалим, воістину — брежнєвським, розмахом розгортається нагороджувальна кампанія. В проект Державного бюджету України на 1997 рік закладено 4 млн. 200 тис. гривень тільки на виготовлення відзнак Президента.

Але головним чинником здобуття симпатій виборців стане несподівана виплата зарплати, яку може бути приурочено до розпуску парламенту і затвердження бюджету указом Президента. Кошти під соціальні виплати надійдуть від міжнародних фінансових структур, які вже заявили про готовність надати відповідні кредити.

Висновки

Відносна слабкість парламенту та політичних партій, недостатня розвинутість «четвертої влади», відсутність розгалуженої системи самоврядування лишають українське суспільство беззахисним перед спробами неконституційного утримування влади. Велика ймовірність саме такого розвитку подій підтверджується досвідом абсолютної більшості держав, що утворилися на теренах колишнього СРСР і які пройшли через референдумне розширення та продовження повноважень глави держави.

Щодо шансів Л. Кучми втримати владу, то вони досить високі у разі рішучих неконституційних дій Президента та його оточення. Л. Кучма цілком може ставити собі за мету пробути біля керма України 13 років (8 років з першого терміну і 5 — з другого).

Замість післямови

Авторам видається, що події в Україні розгорнуться за неконституційним сценарієм. Наштовхують на такий висновок занадто часті запевнення президентського оточення про те, що Л. Кучма ніколи не піде на розпуск парламенту. Ще навіть чутки не ходили про можливість розпуску, а фонд «Співдружність» (розташований на вул. Банковій, очолюваний одним із керівників президентської адміністрації, вже назвав їх малоймовірними. Через кілька днів, 3 лютого, з аналогічним запевненням виступив В. Горбулін. 5 лютого глава адміністрації Президента Є. Кушнарьов переконував журналістів, що Президент не має наміру розпускати парламент. Такі часті заяви вельми нагадують, як перед призначенням референдуму щодо Конституції Л. Кучма з трибуни Верховної Ради заявив: «Президент не збирається всупереч регламенту, одноосібно, без розгляду в другому читанні, виносити проект Конституції на референдум». І через три тижні Президент, порушуючи власне слово, всупереч регламенту, Конституції і Конституційному договору, одноосібно, без розгляду у другому читанні виніс проект Конституції на референдум.

Підготовкою до дискредитації парламенту стали збори Асоціації міст України (почесний президент — глава адміністрації Президента Є. Кушнарьов), які оприлюднили намір оголосити недовіру Верховній Раді, якщо вона до березня не ухвалить бюджет.

«Програмне» інтерв'ю В. Горбуліна в «Киевских ведомостях» за 3 лютого пояснило всім, що Л. Кучма та його оточення зроблять усе, аби не допустити розвитку партійності і виборів за пропорційною системою. «Партии — категории временные. Национальная безопасность — категория постоянная».

Якщо розвиток подій продовжуватиметься в такому самому напрямі, то наступним кроком Президента має стати розстановка цілком довірених людей на ключових посадах. Можна очікувати, що Володимир Горбулін суміщить посаду секретаря Ради національної безпеки та оборони з посадою голови СБУ. В. Литвак — посаду голови Національного бюро розслідувань із керівництвом Координаційним комітетом з боротьби зі злочинністю.

Водночас слід очікувати зростання зовнішньополітичної активності Президента, якому необхідно заручитися підтримкою своїх колег у разі застосування сили. Можливо, саме цією обставиною зумовлене раптове і необгрунтоване перенесення квітневого візиту Е. Шеварднадзе.

Поштовхом для активних дій Президента можуть слугувати масові акції протесту, заплановані на 18 березня.

Проте існують обставини, що ставлять під сумнів успішність реалізації неконституційного сценарію.

По-перше, ухвалення нового виборчого закону, який унеможливить проведення виборів за старою схемою. За таких умов розпуск парламенту і позачергові вибори просто втрачають будь-який сенс.

По-друге, відмова прем'єр-міністра грати на президентському боці. Утаємничений візит В. Горбуліна до Карлових Вар, де відпочивав на той час П. Лазаренко, свідчить, що домовленості між Президентом і прем'єром ще не досягнуто. Якщо П. Лазаренко візьме участь у розпуску Верховної Ради, то він втратить будь-які шанси на подальшу політичну кар'єру. Наступний парламент, яким би чином він не був сформований, ніколи не дасть згоди на його призначення керівником уряду. Відмова ж П. Лазаренка підсилює опозицію і ускладнює призначення нового голови СБУ, якою не буде внесено прем'єром для призначення.

По-третє, оприлюднення ймовірного сценарію. На початковій стадії реалізації сценарію про його існування стало відомо значній кількості людей. Напрям президентської політики, зокрема, вже був віддзеркалений у публікації «Распустят ли в марте Верховную Раду?» («Киевские ведомости», 5 лютого). Бурхлива і не зовсім коректна реакція Президента на появу статті привернула увагу всієї громадськості до можливості позачергових виборів.

Врешті, розпустити парламент і призначити референдум значно простіше, ніж потім подолати політичну напруженість і зберегти цілісність держави. Про загрозливі наслідки референдуму в умовах сучасної України автори писали в дослідженні «Конституційний референдум: єдність чи розкол України» (8 лютого 1996 року).

Назагал, українське суспільство не буде гарантоване від замахів на конституційний лад, доки Президент не складе присягу на Основному Законі, а в Кримінальному Кодексі України не буде передбачено кримінальну відповідальність за спробу неконституційного звернення до народу шляхом референдуму.

Автори дуже хотіли б помилитися у власних висновках. Наша мета — застерегти українських керманичів, яких доля наділила високими званнями та широкими повноваженнями, від спокуси будь-якими засобами ці повноваження втримати.

Будемо раді, якщо Л. Кучмі ніколи не доведеться повторювати свої слова, сказані після другої невдалої спроби провести референдум: «Якоюсь мірою я хочу вибачитися перед вами за те, що, можливо, не зовсім коректно стимулював цей процес».

А нам щоб не згадувалося Шевченкове: «А ми дивились та мовчали, та мовчки чухали чуби. Німії, подлії раби...»

Сергій КУДРЯШОВ,
депутат Київської міської Ради народних депутатів;
Сергій ОДАРИЧ,
президент фонду «Українська перспектива»;
Юрій ОРОБЕЦЬ,
народний депутат України, кандидат технічних наук;
Микола ТОМЕНКО,
доцент Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидат історичних наук.

З пошти

«Севастополь — місто українське»

Дуже дорога «корова»

У нашому селі жив зайда — поселенець Жуков. Разом із сусідом він тримав корову. Коли в Жукова серед зими закінчилися корми, він заявив партнерові: «Ты как хочешь, а я свою половину режу». Ця анекдотична реальність дещо нагадує веремію навколо Чорноморського флоту, от тільки дійсність своєю парадоксальністю перевершує будь-яку вигадку. Бо насправді зайда хоче доїти «корову» сам, а тримати її в чужому безплатному корівнику та ще й на чужих харчах.

Флот, який за всіма законами належить Україні, ми не тільки не можемо зробити своєю власністю, а й навіть не можемо позбутися його разом з російськими військами. В інших державах таке становище називають окупацією — і чинять відповідно. Ми ж сидимо на призьбі й чогось чекаємо. Чи не з моря погоди?

А. НЕЧИТАЙЛО,
ветеран війни і праці.

Медвин
Київської області.

Попередити кровопролиття

Наша держава в небезпеці. Російські ділки від політики проголошують Севастополь російським містом. Це —посягання на територіальну цілісність нашої країни.

Якщо держава, яка є гарантом суверенітету України, посягає на її територію, то тій нічого не залишається, як переглянути рішення про власний нейтральний статус і зробити все необхідне для якнайшвидшого вступу до НАТО. Таким чином ми не дозволимо запалати полум'ю війни.

Людмила ЯРОШЕВСЬКА,
голова жіночої ради.

Коростень
Житомирської області.

Це — небезпечно

Напередодні нового 1997 року наш Президент висловив думку про спільне командування Чорноморським флотом. Про спільне фінансування Севастополя висловилися й деякі російські політики. Якщо ці пропозиції будуть втілені в життя, то іноземні війська залишаться назавжди на нашій землі, Україні не дадуть можливості побудувати власні ВМС, вона нічого не одержить від Росії жодної копійки за базування у нас її флоту.

Тривала присутність Чорноморського флоту в Севастополі — бажана обставина для різного роду провокаційних дій місцевих проросійських екстремістів, які в певний момент попросять захисту в «старшого брата». А це буде велика небезпека для суверенітету України.

Труднощі з поділом ЧФ виникли винятково через недоброзичливий, імперський підхід до цієї проблеми керівництва Росії і особисто Б. Єльцина. Він не висуває претензій до Севастополя і Криму, як Лужков, бо замаскувався перед світовим товариством як миролюбець, а Україні підкидає неприйнятні пропозиції. Для чого це робиться? Тільки для того, щоб ніколи не залишати Севастополь і Крим. А таке становище є відправним пунктом для тиску, шантажу, погроз та різного роду необгрунтованих домагань, аби поставити нашу державу на коліна і в майбутньому ліквідувати нашу незалежність.

Дивно, що наша країна ніяк не реагує на провокаційні дії Російської Федерації.

Микола НЕВМЕРЖИЦЬКИЙ.

Першотравневе
Житомирської області.

Місто — великомученик

Крим — це продовження земельного кадастру України. За цю землю пролито море крові запорізьких козаків. Петро перший Азов не підкорив. Лише закликавши на допомогу Мазепу з українським військом, взяв Азов. Така сама картина була і з Кримом, де разом з росіянами воювали українці.

Росіяни називають Севастополь твердинею. Але яка ж це твердиня? Авантюра царя і Нахімова, які напали на турецький Сіноп, закінчилася загибеллю багатьох тисяч матросів і солдатів імперії. В Севастополі загинули й самі винуватці авантюри — Корнілов, Істомін і Нахімов. Севастополь було зруйновано вщент. Росія сплатила країнам-переможницям величезну контрибуцію. В тій обороні був і мій прадід-моряк.

Севастополь був окупований 1918, 1942—1944 років. Яка вже там твердиня — місто-великомученик!

Нинішній Чорноморський флот будувався українськими робітниками, з українського металу і, якщо хочете, на наші гроші. Тож чому ми не повинні мати хоча б половину флоту? Росія по-бандитськи викрала із Севастополя і відігнала на північ авіаносець, а крейсер «Червона Україна» перегнала до Владивостока, де він носить тепер ім'я «Варяг». Викрала ескадрилью літаків... Скільки це триватиме? Хто за це відповідатиме?

І. АЛЕКСЕЄВ.

Донецьк.

Лужкова енциклопедистом не назвеш

Невихованість і недостача освіти, на жаль, притаманні багато кому із сильних світу цього. Але пан Лужков, на мою думку, перевершив усіх, заявивши на весь голос, що Севастополь був, є і буде російським містом. Хочу нагадати, що у «Большой Советской Энциклопедии» (видання третє, рік вид. 1976, стор. 299) чорним по білому написано, що Севастополь — місто республіканського підпорядкування Кримської області УРСР. На жаль, градоначальника Москви енциклопедистом не назвеш. Скоріше, це неосвічений популіст, чиї виступи розраховані на малоосвічену публіку.

Галина КАРАЧЕВЦЕВА.

Мелітополь.

На гірку недугу і гіркий лік

Головному лікарю Чернігівського обласного протитуберкульозного диспансеру, депутату міської ради Валерію Дуброву інколи й двох телефонних слухавок мало. В умовах нинішнього фінансування не так легко підтримувати фтизіатричну службу на належному рівні. Тим більше нині, коли, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, в Україні почалася епідемія туберкульозу.

На Чернігівщині, лише за приблизними підрахунками, 1,1% населення інфіковані. За три останні роки в протитуберкульозному диспансері на туберкульоз захворіли 12 співробітників, з них 3 лікарі.

Завідувачка диспансерного відділення Таміла Серкова наголошує, що кількість хворих значно перевищує число зареєстрованих. Отже, на її переконання, фтизіатри не знають реальної картини, що склалася в області. А тим часом кожен хворий здатен заразити від 10 до 20 чоловік.

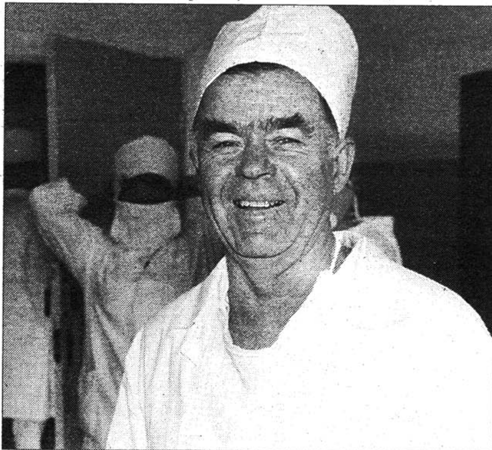
Минулого року в області від туберкульозу померли 151 чоловік, і смертність сягнула 11,2 особи на 100 тисяч населення. Причому, в деяких районах області цей показник удвічі-втричі більший. А захворюваність, порівняно з 1991 роком, збільшилася на 26 відсотків.

Практично в кожному відділенні диспансеру є бацилярні хворі. Стаціонар переповнений, бо хворі потребують довготривалого лікування. До того, вже давно не приховують, що туберкульоз — хвороба соціальна. Нині на лікуванні перебувають 75 алкоголіків, 24 наркомани, 46 осіб, що відбували покарання в місцях позбавлення волі.

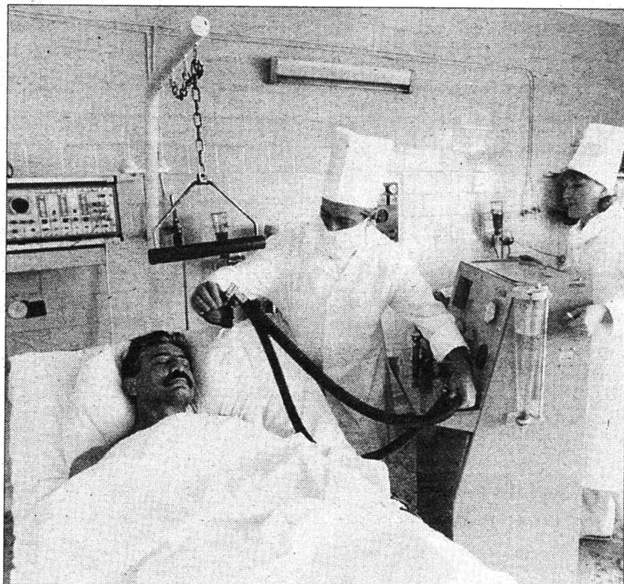
Непоодинокими останнім часом стають випадки сімейного туберкульозу. Лише в Чернігові, де на належному рівні працює фтизіатрична служба, таких сімей виявлено шість.

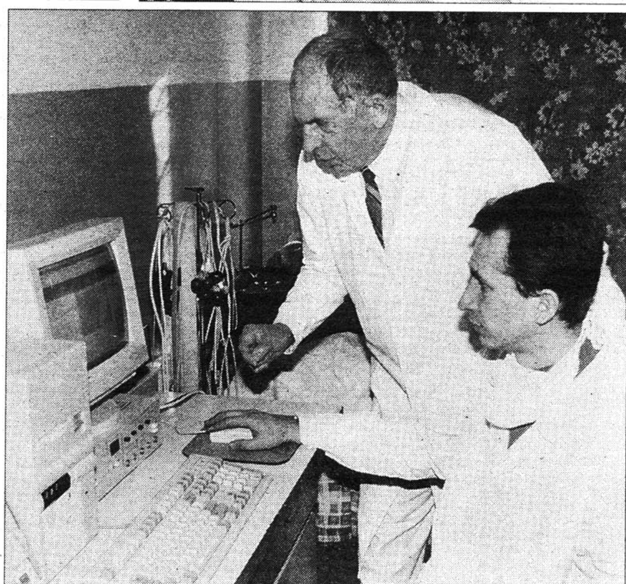
На думку лікарів, туберкульоз лютує. Перепинити дорогу епідемії має державна програма боротьби з туберкульозом із належним фінансуванням.

Сергій МОТОРНИЙ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Хроніка. Факти. Події

● *Ліма*

Переговори зайшли у глухий кут

Члени комісії гарантів, створеної у Перу для посередництва в діалозі між властями і терористами з революційного руху імені Тупака Амару (РРТА), котрі утримують більш як два місяці резиденцію посла Японії в Лімі, марно намагалися виробити нову схему продовження діалогу: вони так і не знайшли можливих варіантів переходу від попередньої фази переговорів до основної. На думку спостерігачів, головна складність полягає в тому, що терористи вимагають включити до порядку денного основного етапу переговорів вимогу про звільнення «товаришів по зброї», які відбувають покарання у в'язницях, проти чого категорично виступає уряд.

● *Вашингтон*

Варіант співробітництва

Висунута держсекретарем США Мадлен Олбрайт пропозиція щодо створення НАТО і Росією спільної військової бригади «є одним з варіантів» співробітництва. Про це повідомив представник міністерства оборони США Кеннет Бейкон. «Це одна з ідей, що їх обговорювали протягом останніх кількох тижнів і місяців в інтересах заохочення співробітництва між НАТО і Росією», —додав він. За його словами, ідея створення такої бригади «логічно випливає» зі взаємодії миротворчих контингентів двох країн у Боснії, а також із програми «Партнерство заради миру».

● *Сеул*

«Прямих контактів» не передбачається

Південна Корея веде з Китаєм переговори про якнайшвидший переїзд до Сеула секретаря ЦК Трудової партії Кореї Хван Чан Опа, який попросив політичного притулку, однак досі ясності в даному питанні немає. Китай наполягає на необхідності розв'язати цю проблему без особливого розголосу. Відповідальний працівник китайського МЗС спростував припущення, що Сеул і Пхеньян можуть розпочати «прямі контакти» з питання щодо долі Хван Чан Опа. На думку Сеула, інцидент із секретарем ЦК ТПК засвідчує повний відчай у правлячій верхівці Північної Кореї.

● *Душанбе*

МВС поки що мовчить

Шість осіб стали жертвами насильства в столиці Таджикистану ввечері у вівторок близько 20 години за місцевим часом. В одному із західних мікрорайонів Душанбе пострілами з пістолета вбито підполковника одного з підрозділів групи російських військ у Таджикистані та старшого наукового працівника Слов'янського університету. Неподалік цього місця було поранено також чоловіка й жінку. Ще дві особи —працівники посольства однієї з західних країн —зазнали нападу в південній частині міста. Поки що не вдалося одержати підтвердження цим фактам з офіційних джерел МВС Таджикистану.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

За, а не проти?

Зустріч президентів США і Росії, призначена на 20–21 березня у Гельсінкі, привертає дедалі більше уваги і політиків, і експертів, і журналістів, які, намагаючись спрогнозувати її, здається, вже все розклали «по поличках».

Однак (звичайно, за умови, що Борис Єльцин за станом здоров'я зможе подолати і цю коротку відстань) найголовніше — про що домовляться президенти —передбачити важко. Особливо ж, коли зважати на складну внутрішню ситуацію в Росії — економічну, соціальну, політичну. Саме ця обставина змушує Москву шукати авторитетний міжнародний контекст для зміцнення власного демократичного досвіду. США — чи не найдавліший партнер для цього. А зустріч Клінтона і Єльцина повністю відповідає духу відносин, які склалися ще на першому подібному саміті Рейган—Горбачов у листопаді 1985 року. Незважаючи на те, що американська позиція постійно змінювалася, а російська послаблювалася, немає підстав, стверджують експерти, вважати, ніби США сприяють краховї свого супротивника часів холодної війни.

Правда, деякі спостерігачі у цьому зв'язку зовсім не роблять компліменту Росії. Дійшовши висновку, що США, навпаки, продовжують прагнути досягти мети, поставленої ще Рузвельтом під час другої світової війни: поступово залучити СРСР у сферу впливу США, змінюючи зв'язки з цією країною.

Та, здається, нині адміністрація Клінтона намагається зробити політичний крок, який може зашкодити цим зусиллям і не дати користі Вашингтону. Білий дім обіцяє розширити НАТО на схід до кордонів Росії, незважаючи на те, що її збройні сили не збираються ні на кого нападати (та й навряд чи спроможні). Тож створення нового розподілу між Заходом і Росією значною мірою вплине на співробітництво між ними в багатьох галузях, насамперед у військовій. Москва це розуміє чи не найкраще і дозволяє собі «пограти». Скажімо, російський парламент явно затягнув ратифікацію договору «СТАРТ-2» про істотне скорочення кількості ядерних боєголовок.

Робиться це навіть незважаючи на дуже переконливі запевнення західних політиків. Наприклад, голови Військового комітету НАТО, німецького генерала Клауса Наумана в одному з інтерв'ю: «Розширення Північноатлантичного союзу у східному напрямку не спрямоване проти Росії».

І хоч питання щодо прийняття нових членів до блоку по суті вже розв'язане, генерал повідомив, що сесія Ради НАТО на найвищому рівні, яку планують провести 7–9 липня в Мадриді, стане не лише «самітом розширення альянсу». На ній розглядатимуть і три інших великі теми. Це — розширення програми «Партнерство заради миру», створення стратегічних партнерських відносин з Росією і досягнення особливого партнерства з Україною.

Ці три напрями, що ведуть до однієї мети, як передбачається, сприятимуть створенню більшої безпеки і стабільності в Європі. Таким чином НАТО закінчить перехід від «холодної війни» до нового етапу європейського розвитку. Тут велике значення матиме перегляд домовленостей із звичайних озброєнь у Європі, щоб, не змінюючи суті, пристосувати їх до нових умов. Причому, нові домовленості мають не лише відповідати законним інтересам Росії, а й зміцнювати європейську безпеку разом з Росією, а не проти неї, — підкреслює голова Військового комітету НАТО.

Такої ж думки дотримується і міністр закордонних справ Німеччини Клаус Кінкель: «Без Росії не може бути безпеки в Європі». Міністр переконаний: Росія усвідомлює те, що розширення НАТО на схід відбудеться, і готова почати переговори про укладення хартії з питань безпеки. Але обидві сторони — НАТО і Росія — мають довіряти одна одній.

Про міру такої довіри світ дізнався з результатів саміту в Гельсінкі, після чого, найімовірніше, у відносинах «НАТО—Росія» розпочнеться новий етап.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Фотофакт

На знімку: це зовсім не іграшки, а досить серйозна справа — бджолиний вулик. Один із тих, які використовувалися ще сто років тому в Польщі і нині зрідка з'являються на сільських ярмарках.

Фото Укрінформу.

Дослівно

Як у Росії озветься...

Американські дипломати переконані в тому, що їм пощастить наблизити кордони НАТО до Росії та позбавити Москву страху перед ізоляцією, підписавши хартію, що задовольнятиме всі сторони. На жаль, переговори про такого роду хартію, покликану встановити нову рівновагу сил, доведеться вести за умови майже цілковитого вакууму влади в Кремлі.

Держдепартамент виходить з того, що країни, які опиняться за бортом нового, розширеного альянсу, —Болгарія, Румунія, Словаччина, Словенія, Україна та держави Балтії — сидітимуть тихо й не стануть яблуком незгоди в конкурентній боротьбі, що її розпочнуть НАТО й Росія.

Та треба дивитися правді у вічі: Європа, за винятком колишньої Югославії, з 1989 року цілком стабільна. Нам не потрібна уся ця галаслива геополітична перебудова. Зміцнення стабільності, створення міцних структур безпеки в Європі залежить не від розширення кордонів Північноатлантичного альянсу, а від розвитку демократичних реформ у Росії, — вважає американська газета «Нью-Йорк таймс».

Кмітливий Костнер

Приємною несподіванкою стала допомога з-за океану для влади японської префектури Ісікава, яка здійснює ліквідацію наслідків загибелі в Японському морі російського танкера «Находка». Відомий американський актор Кевін Костнер подарував японцям високотехнологічну установку для очищення морської води від мазуту.

Знявшись у найдорожчій голлівудській картині «Водний світ», Костнер вирішив укласти свій капітал у виробництво очисних установок. Устаткування, таке саме, як і безплатно передане жителям Ісікави, виготовляють на заводах його компанії у штаті Невада. Його вартість — 700 тисяч доларів. Немало, але якщо врахувати, яку рекламу матиме Костнер, то не так уже й дорого.

Костнер розповів журналістам, що дізнався про катастрофу з «відкритої» сторінки «Інтернету», підготовленої адміністрацією префектури.

На знімку: актор Кевін Костнер.

Ідея чучхе не спрацювала

Ударом за ударом зазнає комуністичний режим Північної Кореї. Нині вже цілком очевидно не лише економічне, а й політичне його банкрутство: головний ідеолог країни і носій державних таємниць Хван Чан Оп попросив притулку в запеклого ворога — Південної Кореї. Один із японських експертів прикомментував цю подію так: «Це те саме, якби Карл Маркс дезертирував із Радянського Союзу».

Покійний диктатор Кім Ір Сен створив ідею «чучхе» і зробив її основою своєї держави. І Хван Чан Оп ще тиждень тому, перебуваючи з візитом у Японії, співав їй оди.

Головні положення цієї ідеології в тому, що, по-перше, лідери Північної Кореї володіють істиною в останній інстанції, а по-друге, країна здатна існувати в цілковитій ізоляції, спираючись лише на власні сили. Принаймні, що стосується другої тези, то життя її спростувало: люди в Північній Кореї голодують. Ситуація так загострилася, що правителі країни, знехтувавши ідеями чучхе, звернулися за допомогою навіть до класового ворога — міжнародних благодійних організацій.

А у Пхеньяні втеча головного ідеолога не могла не спричинити шоку. Байки про те, що його начебто викрала Південна Корея, розраховані, звичайно, на власне населення, якому треба якось пояснити немислиме. Проте для Південної Кореї і США 73-річний Хван Чан Оп —справді безцінний скарб.

Щоправда, Хван Чан Оп намагався якось виправдати свій вчинок, пояснюючи втечу тим, що, мовляв, «хотів внести вклад у справу миру між двома корейськими державами і сподівається на власні очі побачити національне возз'єднання».

Але вже очевидно, що таких повноважень він не має. А ось спричинити внутрішньополітичну дестабілізацію в країні цілком може. Адже для комуністичного режиму цей інцидент є найтяжчим ударом: ще не відомо, які після цього будуть взаємини між партійним керівництвом і військом.

Поки що верхівка режиму перебуває у розгубленості. Сенсаційна втеча такого значного функціонера, як Хван Чан Оп, — лише початок загибелі корабля: тут вже ніхто нікому не довіряє, а країна опинилася в цілковитій ізоляції. Навіть Китай, головна опора північнокорейського режиму, і той намагається залишитися осторонь, щоб не піддавати ризику вигідні економічні зв'язки з Сеулом. Цей нейтралітет Пекіна має примусити замислитися навіть найтвердолобіших догматиків у КНДР.

Але й Пекін поставлений перед дилемою. Північна Корея, один із найголовніших союзників Китаю, наполягає на видачі Хван Чан Опа. Вимога старих пхеньянських товаришів різко суперечить інтересам Південної Кореї, нового і більш важливого торговельного партнера КНР. Серединна імперія давно вже має значно більше спільного з вільною Південною Кореєю, яка активно інвестує в економіку Китаю, ніж з Північною Кореєю, котра відгородилася від усього світу, коли, звісно, не враховувати те, що і Пекін, і Пхеньян готові усіма засобами захищати панування своїх компартій.

І все ж таки Китай не хоче залишати в біді давнього союзника. До того ж, ситуація вельми дражлива й стосовно ідеології. Китай вважає себе розколотою країною і бореться з демократичним Тайванем за його приєднання на своїх умовах — те саме Північна Корея вимагає від Південної. Єдиний спосіб звести збитки до мінімуму полягає, напевно, в тому, щоб дозволити перебіжчику виїхати до третьої країни.

Валентина ПОЛІЩУК.

У номер

● *Київ*

На «гражданці» — значно спокійніше

В Україні понад 605 тисяч осіб призовного віку, або 88% від їх загальної кількості, не підлягали призову до Збройних сил країни в 1996 році через наявні у них права на відстрочку від військової служби, повідомив начальник Генерального штабу ЗС України, перший заступник міністра оборони генерал-лейтенант Олександр Затинайко.

За його словами, 73,8% серед осіб, які не підлягали призову торік, отримали відстрочку через навчання у вузах, 14,6% не було призвано за сімейними обставинами, 5,4% — за станом здоров'я.

Водночас, близько 18 тисяч чоловік ухилилися минулого року від призову, що на 3 тисячі перевищує рівень 1995 року.

За словами заступника міністра, 1997 року до ЗС заплановано призвати близько 80 тис. чоловік, що приблизно відповідає рівню 1996 року.

О. Затинайко підтвердив намір Міноборони зменшити 26 військових кафедр, що нині функціонують при вищих учбових закладах, через неможливість забезпечувати їх достатнє фінансування, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

● *Одеса*

Лікар для вашої сім'ї

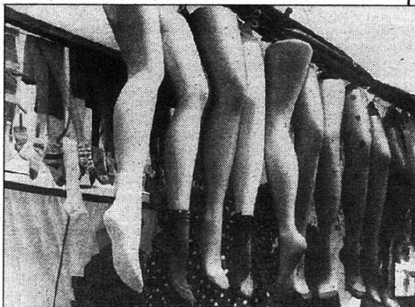
Асоціація лікарів, що діє в Одесі, на своєму черговому зібранні розглянула проблеми, пов'язані з налагодженням сімейної медицини. Такої у нас поки що немає, та вже сьогодні багато хто міг би скористатися її послугами. Й перші кроки до її створення роблять. Так, в Одеському медичному університеті вже діє кафедра сімейної медицини, а медики-практики їздили навчатися до Голландії. Тамтешні медики допомагають налагоджувати сімейну медицину в портовому місті.

Колегія Міністерства внутрішніх справ України висловлює щире співчуття народному депутату України, генерал-полковнику міліції Недригайлу Валентину Михайловичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері **Надії Григорівни.**

Вітчизняний стиль

Потроху «Мальву» пізнають

Входження в ринок було для цього підприємства небезболісним. Але «Мальві» (таку має назву) колектив не дав зачахнути. Тямуще керівництво на чолі з директором Ніною Кулинською взяло курс на технічне переозброєння, випуск продукції, яка б відповідала світовим стандартам. І вибір себе виправдав.

Раніше чернівецькі панчішники закуповували обладнання в Росії та країнах соцтабору. Нині ставку зробили на нових партнерів, що є визнаними лідерами на цьому терені. Зокрема, серйозні контакти налагодили з американською фірмою «Дюпон», яка є виробником суперсучасних пряж. Одна з її останніх новинок — лайкрова нитка, тонюсінька, як павутинка, і разом з тим пружна й еластична. Колготки з домішками цієї пряжі — мрія кожної жінки. Ногам у них зручно, легко, комфортно, вони не розтягуються, не видуваються в коліні, не висять мішком. Дівчата й молодиці в цих диво-колготках як грецькі богині.

Торік «Мальва» вперше в Україні розпочала їхнє серійне виробництво . Але перед цим довелося здійснити модернізацію в'язального обладнання з допомогою швейцарської фірми «Плазметта» — інакше ті машини, що вже є, не перебудувалися б на лайкру.

Буковинці за минулий рік виготовили 47 тисяч пар колготок нової модифікації. Споживач, якого не раз надували дешевими польськими, сирійськими й турецькими підробками, потроху почав розбиратися у виробах з чернівецькою маркою. Тепер у Харкові, Києві, Дніпропетровську, Хмельницькому, Львові, Івано-Франківську покупець вимагає лише ці колготки.

— Нинішнього сезону сюрпризів для жінок побільшає, — каже директор «Мальви» з виробничих питань Ірина Острожинська. — І знову з допомогою «Дюпона». Американці запропонували нам ще один суперсучасний вид пряжі, що надаватиме колготкам блиску. Першу партію таких виробів уже випробували чернівецькі красуні. І вони були просто шоковані нашою новинкою.

Цьогорічний пакет наших розробок досить розмаїтий. Підготували до випуску колготи сітчасті чотирьох малюнків, ботфорти з ромбовидними вкрапленнями, колготи двоколірні з чеської сировини. Для чоловіків почнемо виготовляти шкарпетки з вишитим малюнком. Ці зразки затвердила нещодавно наша художньо-технічна рада.

Загалом наша асортиментна політика полягає в постійному оновленні продукції. Протягом року запускаємо в серію по 50—69 нових виробів, тобто обновляємо асортимент на 70 відсотків.

Для поліпшення збуту своєї продукції «Мальва» створила в Чернівцях мережу фірмових магазинів.

Відновлює фірма й випуск футбольних гетрів з повним носком, в яких грали колись навіть київські динамівці. Першу партію цих дефіцитних виробів чернівецькі панчішники вирішили подарувати вихованцям нової футбольної школи, що відкралася в Чернівцях.

Нещодавно «Мальва» відзначила своє семидесятиріччя. Свято пройшло без фанфар і литаврів. У цей день на дільницях підприємства кипіла робота, у людей був гарний настрій, який свідчив, що головні труднощі в цього колективу вже позаду.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Ностальгія за «Алыми парусами»

Миколаївські парфумери комбінату «Алые паруса» готують 500 наборів для української діаспори в Канаді. Це спробна заявка на продукцію, що добре була відома у 70-ті роки. Чи то у наших співвітчизників ностальгія за минулим, чи то вони хочуть підтримати земляків. Адже лідер вітчизняної парфумерії — комбінат «Алые паруса» знавав ліпші часи, працював з визнаними авторитетами — французькими, англійськими фірмами, Ось і Девід Ньюман із Англії (на знімку) знову «наводить мости» для спільних розробок.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Альтернатива

Соняшникове лушпиння як паливо?

На перший погляд, у полтавського олійноекстракційного заводу «Соняшник» проблем немає. Навіть навпаки —темпи виробництва найвищі серед підприємств переробної та харчової промисловості міста.

— Наш завод переробляє за добу 450 тонн насіння, —розповідає головний інженер підприємства В. Кривенко, — це 220 тонн олії. Щоб не зменшувати потужності через нестачу сировини, працюємо за давальницькими угодами. Тому такі високі виробничі темпи.

ЗАТ «Полтавський олійноекстракційний завод «Соняшник» забезпечує олійні потреби області. Левову частку продукції тут залишають для вітчизняного ринку. Нині дуже важливо зберегти традиційне для Полтавщини підприємство, яке потребує нагальної реконструкції.

Першими з вітчизняних олійних заводів полтавці розробили проект переобладнання паро-силового господарства, що являє собою переведення одного з котлів на нетрадиційне паливо — лушпиння насіння. Це дало б змогу зекономити до 30 відсотків газу. Проте для встановлення та монтажу котла потрібно ще 2 млн. доларів.

Надзавдання підприємства — глибока переробка всієї олії. Поки що завод рафінує 25 її відсотків, а розливає в поліетиленові пляшки лише десяту частину. Щоб повністю перевести підприємство на випуск такої олії, потрібні цільові кредити або добрий інвестор — самотужки «Соняшник» зробити це не в змозі.

Але завод усе-таки потроху будується: розпочато зведення хлібопекарні, незабаром буде введено в дію цех з виготовлення майонезу. У виробництві останнього використовуватиметься заводська олія. Відкриття цих двох цехів уможливить внутрішній перерозподіл трудових ресурсів. На 100—150 нових робочих місць перейдуть люди, які таким чином уникнуть скорочення і залишаться у стінах рідного підприємства.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Полтава.

Справи столичні

Один за всіх і сім за одного

Керівники підприємств легкої промисловості Києва на нещодавній нараді, що відбулася у взуттєвому об'єднанні «Київ», заснували раду директорів. Керівний орган із семи представників уповноважений вирішувати обопільні проблеми на рівні місцевої влади. Звісно, Київській міськдержадміністрації, в особі заступника голови Олексія Чебуніна, було одразу ж адресовано кілька пропозицій, зокрема щодо зменшення тарифів на теплоенергію, звільнення від податку на землю тощо. Особливу увагу на нараді було відведено рівню насичення торговельної мережі вітчизняними товарами. З приводу відкриття у магазинах вітчизняних секцій Олексій Іванович висловився проти виокремлення нашої продукції із загальної маси. Справді, це надає нашим товарам образливого «колоніального» статусу. Треба сказати, що в Києві зосереджено найбільше підприємств легкої промисловості, представлених усіма підгалузями.

Людмила ГРАЧ.

Співпраця

Аби плавати морями — об'єдналися на суші

Ще не так давно було в нас чотири судноплавні компанії: Чорноморське, Азовське, Дунайське пароплавства та Укрріčфлот. А скільки їх зараз? Дві з лишком сотні. Звичайно, це не велети: хтось має десяток суден, а хто — два-три, в когось — і одне. Як утриматися їм на плаву в бурхливому ринковому морі, коли навіть ЧМП з його сотнями суден сіло на мілину? А там же і давні зв'язки, і досвідчені кадри, і багатий досвід.

Аби успішно конкурувати з іноземними судноплавними компаніями, котрі дедалі більше перебирають на себе перевезення вантажів в українських портах (не кажучи вже про зарубіжні, де колись наш флот посідав не останнє місце), ряд малих і середніх судноплавних компаній Одеси, Миколаєва, Херсона та інших портових міст нещодавно створили Асоціацію незалежних судновласників країни. До неї поки що увійшло 28 членів. Однак поповнення, безумовно, буде. Бо хоча кожен із судновласників і ставить за мету мати якомога більший матеріальний зиск із власного підприємництва й бізнесу, часом перехоплюючи вантаж чи пасажирів у близьких та далеких колег, проте одноосібно багатьох проблем йому не розв'язати. В цьому й допоможе новостворена асоціація.

Основні напрями її діяльності окреслено вже на установчих зборах: координація зусиль щодо вивчення та освоєння фрахтового ринку, визначення середніх ставок по кожному з вантажних напрямів, оновлення флоту, малопотужних компаній, підготовка для них кадрів тощо. Як вважає президент Асоціації Олександр Бібічков, спільними зусиллями легше захищати інтереси незалежних судновласників у законодавчих та виконавчих структурах України, у міжнародних морських організаціях, налагоджувати стосунки з профспілками, дбати про безпеку судноплавства.

Аж ніяк не заперечуючи конкуренції між членами асоціації, одразу ж узялися за розробку Кодексу справедливої практики, за яким мають жити та співпрацювати незалежні судновласники.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Стиль роботи

Життя — то рух

Це професійне кредо АТ «Івано-Франківськшкірсировина» задовольняє найрізноманітніші потреби робітників підприємства, а також запити споживачів.

Щоранку голова правління АТ Мирослав Когуч зустрічає працівників підприємства біля автобуса, щовечора проводжає їх. Це не просто ритуал. Взаємоповага, джентльменські стосунки з партнерами, на його думку, також сприяють виробничим техніко-економічним показникам. Нині — це одне з небагатьох прибуткових підприємств, яке не має заборгованості перед бюджетом за комунальні послуги, енергоносії тощо. На самому підприємстві працюють трохи більш як сто робітників, а акціонерів — 3,5 тисячі. Діяльність підприємства, здавалося б, дуже специфічна: заготівля сировини для шкірзаводів України. Але механізм цієї заготівлі такий гнучкий і так відповідає потребам споживача, що невеличке підприємство «робить погоду» в регіоні, надає населенню нестандартні послуги.

—За рік через підприємство проходить 450—470 тисяч пар взуття, більшість його залишається в нашій області, — каже Мирослав Когуч. — Івано-Франківськшкірсировина спроможна розраховуватися грішми та кількаповерховими бартерними операціями, бо доводиться «підтягувати» партнерів, які не мають обігових коштів. Отже, через підприємство проходить не лише взуття, а й хутряні вироби, цемент, шифер, паркет тощо. Чимало товарів можна придбати безпосередньо на території без торгових націнок. Налагоджено також власну фірмову торгівлю, сюди везуть сировину звідусіль — навіть за 400 кілометрів з Волині. Бо на відміну від аналогічних підприємств тут приймають усі види сировини від м'ясокомбінатів і населення. Заслуженому раціоналізаторові України, на чиєму рахунку понад 500 пропозицій, став у пригоді досвід міняйл, що їздили колись по селах і були дуже популярні. Є в цій дідівській операції раціональне зерно. Певною мірою заготівельники підміняють споживчу кооперацію, але на то нема ради.

—Якщо споживча кооперація не змінить стилю роботи, вона опиниться на межі розвалу. У її крамницях, окрім хліба і мізерної кількості продуктів, нема чого придбати. Товарів промислової групи майже немає...

Гнучка економічна політика дає можливість успішно розв'язувати і соціальні проблеми. Щороку підприємство вносить свою частку в будівництво житла і одержує для своїх працівників дві-три квартири. Досі житло надавали безоплатно. Надалі передбачають скористатися довгостроковим кредитом або виплатою 50 відсотків вартості помешкання.

—Експортом сировини не займаюся, бо вважаю це злочином проти держави, — зауважив Мирослав Когуч, випереджаючи моє запитання.

Ранок нового дня завжди розпочинається з рукостискання. Це — стиль. А результати — навіч.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Івано-Франківськ.

Полетіли грошики

П'ЯТЬ літаків Ан-2 продано протягом трьох останніх торгів на Вінницькій товарній універсальній біржі.

Чотири машини, термін експлуатації яких становить в середньому 15 років, уже наступного дня знялися в небо. П'ятий «птах» був, образно кажучи, з перебитим крилом, але і на нього знайшовся покупець, який одразу уклав угоду щодо ремонту з місцевим авіаремонтним заводом (саме це підприємство виставило на торги цю техніку).

А ось спроби власника товару набити ціну виявилися марними. На кожен літак знайшлося лише по одному покупцю — всі вони є представниками комерційних структур, зокрема й з-за кордону. Зрозуміло, що понад стартову ціну (в середньому 25 тис. гривень) не заплатили жодної копійки (несправний літак продано ще дешевше — за 22 тисячі гривень).

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Лютий ще лютує, а ярмарок вирує

Знов усі дороги ведуть на Полтавщину — на малий Сорочинський ярмарок, який пройде в обласному центрі 20—21 лютого. Його мета — укладання угод на постачання товарів народного споживання, що випускають в області, а також виявлення нових можливостей для розширення непродовольчого асортименту на ринку товарів і послуг. Тут є над чим працювати, оскільки за останні роки місцеве виробництво опинилося на задвірках: полтавський ринок, як і всюди в країні, окупований товарами іноземного виробництва, переважно низької якості. За результатами ярмарку передбачено створити обласну програму з виробництва нових зразків товарів, а також наростити обсяги випуску.

Аукціони

Ваблять ковбаси та балики

У ХЕРСОНСЬКОМУ регіональному центрі сертифікатних аукціонів проходить 25 майновий аукціон. Він дещо популярніший за попередній, на якому було виставлено здебільшого будівельні підприємства.

На нинішньому аукціоні безперечний інтерес викликає Херсонський м'ясокомбінат, який славиться своєю продукцією — ковбасами, баликами, м'ясними наборами, що їх реалізують у фірмових магазинах і охоче купують «сторонні» торговельні організації. У комбінат треба вкласти загалом близько 400 сертифікатів громадян. Як показує практика, це завдання нескладне, охочих вкласти цінні папери сюди вистачає.

Судячи з усього, досить престижним підприємством у Херсоні вважається «Таксісервіс». Протягом багатьох років місцеві таксисти добивалися більшої самостійності. Тепер серед водіїв чимало бажаючих вкласти власні сертифікати саме сюди.

Яка приватизаційна доля чекає на решту підприємств (автотранспортне підприємство 16562 з Херсона і Бориславське автотранспортне підприємство), покаже час. Додамо, що торік свої акції на продаж виставляли майже 5300 підприємств України, серед них — 110 херсонських.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

Доповідаємо!

Приватизують, але не все

Понад 1154 об'єкти державного майна приватизовано в Черкаській області. 40 відсотків від цієї кількості знайшли своїх господарів у 1996 році. Середня ціна продажу об'єкту становила понад 85 мільйонів гривень.

Про це доповів заступник голови облдержадміністрації В. Безносюк на сесії обласної ради народних депутатів, котра розглянула підсумки приватизації у минулому році.

На сесії відзначено, що найактивніше процес реформування відбувається у переробній галузі, де приватизовано молоко-, масло-, сирзаводи, завершується приватизація м'ясокомбінатів та заводів продтоварів. У цій галузі приватизовано понад 82 відсотки підприємств, переважна більшість яких працює стабільно. Наводилось чимало позитивних прикладів залучення вітчизняних та іноземних інвесторів для розвитку та реконструкції підприємств, що приватизуються.

Водночас розглянуто причини, котрі стримують продаж у приватну власність об'єктів незавершеного будівництва та автозаправних станцій. З цього приводу вирішено надіслати конкретні пропозиції Кабінету міністрів.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Проблема

Як відкоркувати ЗАТ ?

БЛИЗЬКО 2000 промислових підприємств змінили вже форму власності в Запорізькій області. На базі переважної більшості з них створено закриті акціонерні товариства (ЗАТ). А відкритих акціонерних товариств— близько 320.

— Досі ми в основному оцінювали хід приватизації за кількістю та сумою коштів, що отримували до бюджету, — зазначає начальник регіонального відділення Фонду держмайна України по Запорізькій області Микола Горьовий. — А ось на ефективність роботи приватизованих підприємств уваги звертали мало. Особливо закритих акціонерних товариств, де колективи за безцінь (через оренду з викупом) стали власниками майна. У своїй більшості якраз вони і не спроможні працювати за ринкових умов. Багато ЗАТ нині перебувають на грані банкрутства. Що робити? Або відкрити їх, або йти на повторну емісію... Але це боїться робити. Керівники відчувають, що не втримаються на своїх стільцях, коли прийде новий власник.

На жаль, існуючим законом їх не примусиш відкриватися. Тож, вважаю, треба застосовувати закон про банкрутство. На всю силу! Продавати з молотка майно, щоб приходили ефективні власники.

Між іншим, зараз і без закону про банкрутство люди з грішми приходять до акціонерів ЗАТ, скуповують у них за відповідну ціну акції, переоформляють їх. Але гроші при цьому йдуть повз бюджет.

Певен, уже всі зрозуміли: щоб щось отримувати, треба вкладати. А хто вкладає, той на вітер грошей не викине, дбатиме про ефективного власника.

Ось чому ми стверджуємо, що сертифікатна приватизація — добре, але треба переходити на грошову приватизацію, на конкурси під конкретні інвестиційні зобов'язання. Коли б сьогоднішні ЗАТ продавалися свого часу через аукціони та конкурси, то на таких підприємствах ефективний власник був би ще два-три роки тому.

Записав Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Співпраця

Інвестиції йдуть під нових господарів

ПІД час відкриття українсько-словацького СП «Луцькхім», створеного на базі заводу «Луцькпластмас», економічно-торговельний представник Посольства Словаччини в Україні Міхал Чорний сказав, що це —найбільша інвестиція його держави в українську економіку.

Нове підприємство, а це поки що один виробничий цех, випускатиме поліетиленову плівку та харчову упаковку. Вартість проекту — один мільйон доларів. А щоб завод запрацював на повну силу, інвестиції на три наступних роки становитимуть 3,5 мільйона доларів. Добрі сподівання висловлює мер Луцька Антон Кривицький, який вважає, що місто матиме стабільне підприємство, яке буде вчасно сплачувати податки в місцевий бюджет. І не так важливо, хто тут господар, бо люди матимуть постійну роботу, добру зарплату. А поки що АТ зі Словаччини «Хемосвіт» володіє 82 відсотками акцій заводу «Луцькпластмас», а в колективу підприємства — менше 10. Тому й не дивно, що із п'яти членів спостережної ради — один із «Луцькпластмас», із семи членів правління — двоє із Луцька. Незважаючи на такий розклад сил, керівники облдержадміністрації Волині вважають, що приватизація на заводі «Луцькпластмас» вдалася. Поживемо — побачимо.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Придбали по шматочку міста

У ЖИТОМИРІ не перевелися люди, які відважуються розпочинати нову справу з нульового циклу, тобто з фундаменту. Це підтвердив земельний аукціон, який було вперше проведено в обласному центрі. Ділянка площею майже 800 квадратних метрів, яка продавалася під будівництво офісу чи магазину, дісталася покупцеві за 25570 гривень.

Іншу ділянку такою самою площею, призначену під малоповерхову забудову, виторгував один із житомирських підприємців за 12 з половиною тисяч гривень — починалися торги з однієї тисячі.

А ще дві ділянки, по яких мали намір влаштувати відкриті торги за право оренди, зібрали лише по одній заявці. Тому й були продані на десять років ще до удару молотка ліцитатора. Нові власники збираються обладнати там автостоянки.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Діалог з читачем

НА ОСНОВІ ПАТРІОТИЗМУ

Спочатку процитую листа ветерана:

«Я безпартійний, тричі намагався вступити до КПРС, та не прийняли. Причина в тому, що мого батька засудили на десять років як зрадника Батьківщини. А кілька років тому за відсутністю складу злочину реабілітували.

Тепер по радіо і на телебаченні обливають брудом Компартію України, приписують їй гулаги та необгрунтовані арешти. Але я знаю: жоден міськком чи райком України нікого не заарештовував і не ув'язнював. Цим займалися МВС та КДБ. От і судіть їх за порушення соціалістичної законності. А при чому комуністи і КПУ?

Незважаючи на те, що мій безвинний батько вісім років просидів у тюрмі, я особисто на КПУ не ображаюся.

Через півтора року після завершення війни комуністи скасували карточки, а через п'ять літ на Україні всього було доволі і щорічно знижували ціни. А тепер погляньте, скільки за самостійної України стоїть жебраків з протягнутою рукою. Навіть дивитися соромно. Чи варто було за таке життя чотири роки гнити в окопах?

Народові байдуже, хто стане при владі: демократи, РУХ, націоналісти, комуністи чи ще хтось. Зробіть життя кращим, аніж раніше, і народ вас підтримає.

Я та мої однополчани-фронтовики підемо голосувати за тих, хто поліпшить життя народові. А це зможуть зробити комуністи.

За дорученням однополчан-фронтовиків інвалід війни другої групи Микола СИНЯКОВ.

Ізмаїл».

Шановний Миколо Миколайовичу!

Я не міг байдуже пройти повз ваш лист, адже в ньому ви торкаєтеся тем, і досі по-справжньому не усвідомлених багатьма громадянами, в тому числі, на жаль, і вами. Мені здається, що буде правильно, якщо з цією відповіддю вам ознайомляться й інші читачі газети.

За комуністичного режиму ваш батько ні за що відсидів тривалий строк, ви тепер у цьому нещасті звинувачуєте кого завгодно, тільки не комуністичну партію. Чи є в цьому хоч якась логіка?

Завдяки своїй журналістській професії я останніми роками мав можливість детально ознайомитися з кількома справами комуністів, репресованих і через десятиліття після розстрілу реабілітованих. Стверджую: під страту їх підводили партійні органи. Ось як це відбувалося у випадку з першим секретарем Полтавського міськкому КП/б/У П. Ф. Павлищевим. Енкаведисти ознайомили секретаря Харківського обкому КП/б/У Гикала /тоді Полтава входила до Харківської області/ з деякими висловлюваннями Павлищева. З них випливало, що цей керівник комуністів міста не в усьому погоджується з аграрною політикою партії. Після цього секретар обкому підписав і вручив чекістам ось цей документ: «Павлищева П. Ф. как врага народа из партии исключить и санкционировать органам НКВД его арест».

Того ж дня чоловіка взяли, за тиждень допитів змусили наклепати на себе — і без зволікань розстріляли.

Тож знайте: без дозволу партійних органів з жодного комуніста не могла впасти й волосина. З безпартійними, очевидно, було дещо простіше. Проте в будь-якому разі політбюро ЦК ВКП/б/ і особисто товариш Сталін тримали під контролем кількість репресованих, у тому числі й за першою категорією /розстріл/.

Так після Великої Чистки суспільства 1937 року Йосифові Віссаріоновичу здалося, наче в Союзі знову почали підіймати голови куркулі та інші покидьки суспільства. Тому 31 січня 1938 року політбюро ЦК ВКП/б/ ухвалило постанову «Об антисоветских элементах», за якою кожному регіонові визначили додаткову кількість тих, кого можна репресувати, в тому числі й по Україні — шість тисяч за першою категорією, а взагалі по Союзу — 48 тисяч за першою категорією та близько десяти — за другою.

Зрозуміло, що всі величні плани компартії завжди виконувалися без зволікань. Було виконано й ці.

Проте Сталінові й далі чомусь не спалося спокійно. Все здавалося, що в Україні щось негаразд, що там і далі надто мляво розстрілюють «ворогів народу». Довелося послати Єжова до Києва. Той приїхав, провів нараду, вислухав доповіді з місць і, повернувшись до Кремля, доповів: є потреба додатково до запланованого і до попередніх додатків розстріляти ще тридцять тисяч невірних.

Після цього можна було заспокоїтися.

На засіданні політбюро ЦК ВКП/б/ 17 лютого 1938 року ухвалили: «Дополнительно разрешить НКВД Украины провести аресты кулацкого и прочего антисоветского элемента и рассмотреть дела их на тройках, увеличить лимит для НКВД УССР на тридцать тысяч».

Можете бути певні, що й ці вказівки комуністичної партії було з честю виконано.

А ви, Миколо Миколайовичу, стверджуєте, наче партія щодо репресій ні в чому не винна. Цілком можливо, що ваш батько потрапив саме під якусь із цих постанов.

Що залишалося чекістам? Тільки виконувати рішення партії.

І компартія України як складова частина КПРС, обтяжена відповідальністю за гіркі наслідки вини комуністичного режиму, що ніколи не припинялася, з власним народом. Усе це цілком доведені факти, їх ніхто й не спростовує, бо спростувати їх не можна.

Що ж стосується віри в комуністів та комуністичну партію, то це справа вашого сумління. Як кажуть, у кожного свій смак.

Щодо вашого повідомлення про великі успіхи комуністів у економічній діяльності в перші повоєнні роки, то змушений дещо уточнити. Через півтора року по завершенні війни, тобто наприкінці 1946 року, в Україні /крім західних областей/ був голод. Це кажу вам я, свідок і потерпілий від цього голоду на Сумщині. Це можуть підтвердити і тисячі свідків з різних регіонів України. Отже, хлібні карточки скасовували пізніше. А через п'ять років по війні, себто 1950 року, в Україні все ще були великі злидні. Особливо тоді бракувало житла та пристойного одягу, а з харчами було сутужно. Проте на ту пору справді щовесни уряд СРСР оголошував про чергові зниження цін. І хоча вони часто були незначні, люди сприймали їх з вдячністю.

Нині, через десятиліття, маємо можливість зрозуміти природу тих знижень цін. Пригадайте, Миколо Миколайовичу, що тоді «за безплатно» працювали «на комунізм» ваш батько, мій дід та ще багато мільйонів інших репресованих «ворогів народу» та «зрадників Батьківщини». А ще не забувайте, що більшу частину населення Союзу становили селяни, які були тими самими рабами, бо працювали за «паличку» у книжці обліковця.

Якщо погодитеся з цим міркуванням, то самі й спростуєте власну думку: мовляв, народові байдуже, хто його виведе на дорогу добробуту.

Що ж робити? — спитаєте ви. Адже стільки років минуло — і немає порядку. І добробуту. А часом і злидні обсідають. Особливо в містах. Особливо самотніх та немічних.

Президент знає, що треба робити. Вірмо Президенту!

Верховна Рада знає, що треба робити. Вірмо їй!

Уряд знає, що треба робити. Вірмо урядові!

Нехай вони діють, а ми їм будемо допомагати. Хоча б і в справі духовного об'єднання. На основі патріотизму.

Наша Батьківщина — Україна. Тут нам заповідано жити й померти. І залишити після себе своїх дітей. А їм —своїх дітей. І так проростатимемо крізь століття. Тому кожному треба добре затямити, що саме цій, а не якійсь іншій батьківщині, ми всім зобов'язані. Якщо хтось з нас не українець по крові, то в цьому біди немає. Просто треба стати справжнім українським громадянином, тобто пройнятися розумінням того, що держава наша — вічна, іде з глибокої давнини, з Київської Русі, що наші предки — достойні люди. Тож і ми маємо бути достойними людьми. Це розуміння здатне об'єднувати, створювати міцну спільність. І так разом, тільки разом з усіма, ми зможемо зміцнити українську державність і увійти до кола цивілізованих держав Європи, де ми колись уже були. І не на останніх ролях.

І коли ми станемо всією громадою за рідний нам усім вічний Київ, за незалежну, тому й демократичну Україну, тоді Матір-Україна розквітне, не стане в ній злиднів, а житимуть тільки вільні українці різних націй. Тож ідеться про єдність не на рівні дешевої ковбаси, якої вже ніколи не буде, а на міцному фундаменті незалежної демократичної держави Україна, що цілком можлива вже сьогодні і завтра, і в наступні віки.

Борис СИДОРЕНКО.

Спорт

У Стамбулі мріють, а в Стокгольмі вагаються

Туреччина має намір 3 березня висадити в Лозанні потужний «десант» з метою переконати Міжнародний олімпійський комітет (МОК) назвати Стамбул одним з головних кандидатів на проведення Олімпійських ігор-2004. Серед 42 членів турецької делегації — мер 13-мільйонного турецького мегаполіса Реджеп Таїп Ердоган, його губернатор Ридван Єнішен, державний міністр з питань спорту Бахаттін Шекер, золоті медалісти останньої Олімпіади в Атланті — Наїм Сулейманоглу і Халіль Мутлу.

Голова турецького НОК Сінан Ердем переконаний, що «Стамбул з технічної точки зору — сильніший кандидат у порівнянні з іншими 11 містами». Водночас він висловлює занепокоєність, що під час «прийняття остаточного рішення може взяти гору політичний чинник». На рекламу Стамбула як кандидата на проведення Олімпіади-2004 на сьогодні виділено 4 млн. доларів. Аналогічну суму, в разі затвердження «вічного міста на берегах Босфору», буде асигновано на спорудження олімпійського селища й модернізацію необхідних спортивних об'єктів.

Тим часом, як стало відомо, шанси Стамбула у «гонці» претендентів істотно знизилися після недавнього відвідання його делегацією МОК. У доповіді за результатами візиту сказано: «Стамбул згодом стане чудовим місцем для проведення Олімпіади, але не в 2004 році, оскільки уряд Туреччини не усвідомив її значимості»; Кабінет міністрів повернувся в бік ісламу: у країні існує ймовірність установлення режиму шаріату; не виключена можливість повторення подій, подібних до тих, що відбуваються в Афганістані й Алжирі.

А от у Швеції майже кожен другий мешканець країни виступає проти того, щоб Стокгольм став столицею літніх Олімпійських ігор 2004 року. Про це свідчать дані анкетування, проведеного на початку лютого інститутом опитування громадської думки ТЕМО на замовлення найбільшої у Скандинавії ранкової щоденної газети «Дагенс нюхетер»: 47 відсотків шведів виступають проти олімпійських планів і проведення Ігор-2004 у шведській столиці. Щоправда, зросло й число тих, кому ці плани до вподоби, — до 35 відсотків.

Тим часом ці дані наведено у місцевій пресі в той момент, коли залишилося всього кілька тижнів до засідання Міжнародного олімпійського комітету, де мають визначити, які (чотири чи п'ять) міст продовжать боротьбу за право організувати в себе ці найбільші спортивні змагання і чи буде Стокгольм серед «щасливців». А, даючи оцінку, «батьки» МОК зважатимуть не тільки на готовність того чи іншого міста з точки зору наявності в ньому належних спортивних споруд, готельних комплексів, широкої транспортної мережі, а й братимуть до уваги ставлення самих мешканців, громадськості до олімпійських планів.

Щоправда, результати опитування, проведеного недавно самотужки Стокгольмською інформаційною службою, дали чудовий результат: 60 відсотків шведів підтримали кандидатуру своєї столиці.

У переддень 7 березня, коли має відбутися засідання МОК, керівництву комітету Стокгольм-2004 треба щось зробити, аби рішуче схилити громадську думку на свій бік.

* * *

Теніс. У Києві, на критих кортах спорткомплексу «Олімпійський», відбувається міжнародний турнір «Кубок України». Організатри турніру – національна Федерація тенісу, її генеральний спонсор «Утел», спонсор «Гайнекен» — встановили цікаві призи, подбали про максимум зручностей для учасників і глядачів. Сьогодні о 9.00 розпочнуться змагання основної сітки.

Футбол. Київські динамівці в Ізраїлі провели черговий товариський матч і перемогли відомий клуб «Маккабі» (Тель-Авів) — 3:0 (0:0). Голи забили Шевченко (2) і Самойлов. Окрім них у складі нашої команди виступали: Шовковський, Керноженко, Ващук, Лужний, Бежeнар, Федоров, Волосянко, Гусін, Дмитрулін, Саутін, Хацкевич, Чеботару, Михайленко, Ребров, Шкапенко, Косовський, Белькевич, Антюхін.

Книжковий кіоск

Мадонна, Ундіна, Ізольда...

ГОСПОДИ, який же гріх беру на душу, транскрибуючи ці імена, які лунають на струнах вічності, українською. Адже багато хто з моїх співвітчизників досі переконаний: ні Адоніс, ні Дон Кіхот, ні Жіль Блаз, надто ж Дульцінея Тобоська чи пані де Реналь інакше, як по-російському, й не розмовляли ніколи. Сам неодноразово був свідком, коли біля книжкового розвалу якийсь з покупців гидливо кидав на стійку томик Мопассана чи Франса: «Это же на украинском!»

Що вже казати за обивателя, міщуха, коли навіть народний депутат В. Алексєєв без найменшого сумніву заявляє: «Украйнською мовою невозможно написати «Войну и мир», бо за мовною характеристикою не може бути україномовних П'єра Безухова і Платона Каратаєва».

Цікаво, Сократ, Жюльєн Сорель чи Жан Вальжан «за мовною характеристикою» можуть бути тільки російськомовними? Може й не до масті козир, бо, за словами В. Алексєєва, є прихована, хоч і уїдлива, правда: нас донедавна годували з чужої руки, чи точніше — з чужого рукава, як ото в російських казках.

Щоправда, у 20-х роках нинішнього століття ми спробували спілкуватися з літературним світом без московського посередника. Вийшли українською багатотомники Мопассана, Золя, Дос Пассоса, Меріме у блискучих, донині неперевершених перекладах Івана та Максима Рильських, В. Підмогильного, Л. Івченкової, Б. Козловського та багатьох інших. Та з тотальним наступом шовіністичного русифікаторства цю роботу згорнули, і нам довелося спілкуватися з еллінами й титанами Відродження не інакше, як через «великий и могучий». Бо наша, бач, мова, за висловом того самого В. Алексєєва, враз стала «без динаміки розвитку». Інколи і в пору національної катастрофи дещо виходило, навіть найкращого гатунку, але вже безсистемно. До певної дати, яку відзначали в рамках ЮНЕСКО, були опубліковані то «Фауст» Гете, то твори Петрарки або Мікеланджело. Ще великими зусиллями спромоглися попри усі ідеологічні перепони видати в «Дніпрі» невеличкі ошатні томики серійної бібліотечки «Перлини світової лірики» та вибірково втискувати в серію «Вершини світового письменства» окремі твори найвідоміших у світі майстрів слова. А ще завдяки «Дніпру» вийшло не перевершене ніким 4-томне видання творів Е. Хемінгуея, 5-томні — А. Франса та Б. Пруса... Ставлю три крапки, щоб не перераховувати всього, що всупереч усіляким ідеологічним утискам все ж таки перекладали й видавали в Україні. Але, повторюю, певної системи й повноти бракувало, й ми не могли вповні знайомитися рідною мовою з антиками, стоїками, французькими просвітителями, романтиками... І школярі, і студенти, і освічена публіка користувалися з російської кишені, бо в своїй було порожньо.

Тим ціннішою бачиться мені ініціатива двох київських видавництв, які з енергією і завзяттям, із справжнім розумінням свого обов'язку взялися за справу систематизованого видання зарубіжної літератури для українського читача, заповнюючи ті лакуни, в які досі не заглядали не те що читачі, а й самі перекладачі. І не від випадку до випадку, а в певній системі, за певною програмою обираючи зразки найвідоміших класичних творів: художніх, філософських, культурологічних, історичних, політичних.

Маю на увазі перш за все «Основи», які подарували читачеві вже не один десяток потрібних книжок. Сподіваюся, матимемо нагоду поговорити про них пізніше докладніше. Сьогодні поведу мову про мало кому знану видавничо-виробничу фірму «Котигорошко», яка спеціалізується на виданні літератури для школярів.

Озирнімося на десятиліття назад — чи не закохувалися ми в графа Монте Крісто, в героїв Жюля Верна, Стівенсона, а через них, хоч-не-хоч, і на російський лад у спілкуванні між собою переходили. Бо словниковий запас поповнювали, читаючи зарубіжну класику в російському викладі. І от лише наші діти чи онуки сьогодні вже мають змогу довідатися про життя та незвичайні пригоди моряка із Йорка Робінзона Крузо в перекладі О. Хатунцевої. Це одна з перших книжок видавництва у серії «Шкільна бібліотека». Не можу не звернути уваги й на досить добре відому кільком поколінням читачів книжку М. Куна «Міфи Давньої Греції» в перекладі О. Іванченко. А «Міщанин-шляхтич» Мольєра видано в перекладі Ірини Стешенко.

Власне, переді мною ціла шкільна бібліотечка творів зарубіжних авторів: «Книга пісень» Г. Гейне в перекладах М. Рильського, Л. Первомайського та А. Малишка, «Поезії» Ісікави Такубоку, перекладені Г. Турковим, «Над прірвою у житі» Джерома Д. Селінджера (переклад Олекси Логвиненка), «Тев'є-молочник» Шолома-Алейхема у перекладі С. Райцина, «Старий і море» Ернеста Хемінгуея в перекладі В. Митрофанова, «Принц і злидар» Марка Твена (переклад А. Могильного).

Якщо відверто, книжечки небагаті. Формат звичайний, шкільного підручника. Тоненькі, папір сірий, обкладинка м'яка. А оформлені зі смаком художниками І. Гаврилюком та В. Гордійчуком, кольорові. І до кожної — невеличка передмова на дві-три сторінки, яка не втомлює читача-школяра. Автори передмов — відомі письменники й літературознавці Юрій Покальчук, Максим Стріха, Абрам Кацнельсон, Ніна Міщенко, Н. Мотузова —вони не переобтяжують дітлахів літературознавчими дефініціями, а делікатно, без підказок, знайомлять з автором тієї чи іншої книжечки, прокладають, по суті, перші місточки до розуміння творчості великих майстрів, з творчістю яких учні зустрічаються вперше.

І ще одне достоїнство, як на сьогоднішній день, цієї серії. Вони недорогі — від однієї до двох гривень. Отже, батьки можуть дозволити своїй дитині таку розкіш — придбати «Робінзона Крузо», «Принца і злидаря» та інші видання «Котигорошка», адже їх вивчення передбачене шкільною програмою.

Хотів уже ставити крапку, та видавці «Котигорошка» втішили мене ще кількома новинками, які, певен, зацікавлять і наших читачів. Це дитяча розмальовка Степана Грицюка (по секрету, директора «Котигорошка») «Перший сніг» та його ж книжечка віршів для дітей молодшого й середнього віку «Хто дражниться у садку», посібник з валеології для вчителів перших класів В. Шахненка «Абетка здоров'я». Що таке валеологія? Це медико-педагогічна дисципліна, що допомагає формувати дитину як особистість, виховувати в ній дбайливе ставлення до власного здоров'я, виробляти навички особистої гігієни як однієї із складових частин загальної культури.

А от ще дві книжки з «Шкільної бібліотеки», про які треба сказати. Це повісті «Людина» і «Царівна» Ольги Кобилянської, творчість якої ми тривалий час вивчали хіба що на прикладі «Землі», де брат брата убиває за межу. А тут — «аристократки духу», ніжні, трепетні істоти, порив «у блакить». А ще — перший історичний роман, написаний українською мовою — «Чорна рада» Пантелеймона Куліша, сторіччя від дня смерті якого минуло цими днями Тарас Шевченко, прочитавши «Чорну раду», так відгукнувся на неї в листі до автора: «Спасибі тобі, Богу милий друже мій великий, за твої дуже добрі подарунки, і, особливе спасибі тобі за «Чорну раду». Я вже її двічі прочитав, прочитаю і третій раз, і все-таки не скажу більш нічого, як спасибі. Добре, дуже добре ти зробив, що надрукував «Чорну раду» по-нашому. Я її прочитав і в «Руській бесіді», і там вона добра, але по-нашому лучче».

Воно-то правда, ми можемо всі і «по-руському» читати, та коли Трістан та Ізольда, Дон Кіхот і Дульцінея Тобоська, Робінзон Крузо і Жіль Блаз стануть предметом лектури молодого українського читача на його рідній мові, то це таки справді — «лучче».

Леонід КОРЕНЕВИЧ, письменник.

P. S. *Тим читачам, які захочуть зі мною поспілкуватися, посперечатися, щось порадити, підказати чи запитати, або й свої регіональні видання порекомендувати для огляду, повідомляю адресу: 252024, Київ, Банківська, 2, Будинок письменників України, книжково-інформаційний кабінет.*

Л. К.

Прочинимо вікно в Європу. Для українських книг

НА ФРАНКФУРТСЬКІЙ виставці-ярмарку в 1994 році директора департаменту імпорту японської фірми «NAUKA LTD» пана Мітсуо Ангата дуже цікавило питання постачання українських книг до Осакського університету, де відкрито відділення українознавства. Сума поставки — 200 тис. доларів. Але книги надійшли з ... Росії. Бібліотека Конгресу США створила в Москві своє відділення при Бібліотеці природничих наук, яке займається комплектуванням видань з усіх країн СНД.

Чому так сталося? Тому, що ми знищили об'єднання «Укркнига», а на заміну йому нічого не створили.

Для організації в нашій країні відповідної національної системи, що формуватиме єдиний книжковий простір, потрібно насамперед впровадити в практику національну інформаційно-бібліографічну систему «Books in Print». Над цим і працює Книжкова палата України, директором якої є доктор технічних наук, професор, академік Міжнародної академії інформатизації Микола Сенченко.

Книжкову палату було засновано за часів Директорії 24 січня 1919 року. І вже тоді вона мала такі цілі: збирати й зберігати все, що видають на терені України, вивчати й аналізувати процеси, що відбуваються у книговидавництві й книгорозповсюдженні, робити науково обгрунтовані висновки, давати рекомендації та пропозиції щодо тематики видань державного замовлення, впливати на стан справ у видавничій галузі.

Вона щоденно приймає, реєструє та опрацьовує 60 книжок і брошур, 12 журналів, збірників і бюлетенів, 415 газет. Кожного місяця палата готує й видає покажчики поточної національної бібліографії: «Літописи книг», «Літописи журнальних статей», «Літописи газетних статей». Наприкінці року видають державні бібліографічні покажчики: «Літопис образотворчих видань», «Літопис нот», «Літопис картографічних видань», «Літопис періодичних видань України», «Літопис рецензій». Уже з другого півріччя цього року тричі на місяць виходить бібліографічний покажчик «Нові видання України», який інформує про книги з усіх галузей знань, а також про нотні та образотворчі видання, випущені видавництвами та видавничими організаціями України. Щомісяця видається інформаційно-довідкове видання «Вісник Книжкової палати», в якому подано інформаційні, бібліографічні, статистичні відомості про друковані видання України, а також новини книжкового та інформаційного ринку.

Візитною карткою держави є національний каталог «Books in Print», в якому присутні ретроспективна, поточна і перспективна бібліографії. Його мають укладати кваліфіковані бібліографи, використовуючи україномовну класифікаційну систему. «Прикро, але слід визнати, що 50 тисяч бібліотек України, інформаційні центри і видавництва користуються російськомовними класифікаційними системами», — каже Микола Сенченко.

Слід зазначити, що єдиний в Україні центр державної бібліографії — Книжкова палата, яка в цьому році, за підтримки Міжнародного фонду «Відродження», розпочала перехід на нові інформаційні технології, завдяки реалізації програми «Централізована каталогізація». У рамках цієї програми було підготовлено і випущено перший друкований «Каталог видань України», підготовлено відповідну комп'ютерну базу даних. 1996 року створено комп'ютерні бази даних — довідники: «Газетні видання України» (область, назва газети, засновник, видавець, місце видання, мова, адреса, телефон, кількість номерів на рік та тиражі); «Видавництво й видавничі організації України» (автор, назва, видавнича організація, характеристика видання); «Слов'янські центри світу» (країна, назва, адреса, телефон).

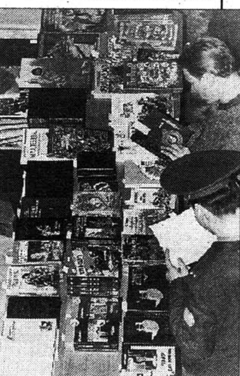
Усі бази даних Книжкової палати з 1 грудня стануть доступними всім абонентам мережі ІНТЕРНЕТ.

Попереду ще велика підготовча робота до створення ефективної системи розповсюдження книг. Отже, прохання Книжкової палати, щоб усі видавництва і видавничі організації подавали інформацію про книги, які мають у наявності, а також про книги, які плановано видати. І таким чином вона зробить безкоштовну рекламу нових видань.

Є намір видавати двічі на рік зведені каталоги і тематичні плани видавництв і тричі на місяць —каталог «Нові видання України».

Щоб реалізувати цей проект потрібно створити акціонерне товариство за участю Книжкової палати, видавництв, книготорговельних установ, асоціацій книговидавців і книгорозповсюджувачів, транспортних підприємств, фізичних та юридичних осіб.

Оксана ЗАПОРІЗЬКА.

Информация о выпуске инвестиционных сертификатов Инвестиционного фонда «Центр»

Сведения об инвестиционном фонде

Полное наименование инвестиционного фонда (далее именуется Фонд):

Закрытое акционерное общество «Инвестиционный фонд «Центр».

Сокращенное наименование Фонда: ЗАО «Инвестиционный фонд «Центр».

Местонахождение Фонда: Украина, 322115, Днепропетровская обл., г. Подгородное, ул. Ленинградская, 2а.

Организационно-правовая форма фонда — закрытое акционерное общество.

Тип инвестиционного фонда — закрытый инвестиционный фонд. Фонд создается на 5 лет.

Разрешение Фонда госимущества Украины на право осуществления коммерческой деятельности с приватизационными бумагами № 331 от 16.10.1996 г.

Учредителями Фонда являются граждане Украины.

Органы управления: общее собрание акционеров, наблюдательный совет, дирекция.

Директор Фонда — Данилюк Эдуард Александрович, образование высшее, главный бухгалтер — Шахматов Александр Александрович, образование высшее. •

Инвестиционная декларация

Наименование инвестиционного фонда (далее именуется Фонд): Закрытое акционерное общество «Инвестиционный фонд «Центр».

Местонахождение Фонда: Украина, 322115, Днепропетровская обл., г. Подгородное, ул. Ленинградская, 2а.

Размер Уставного фонда составляет 30 000 (тридцать тысяч) гривен. Уставный фонд разделен на 60 000 простых именных акций номинальной стоимостью 50 (пятьдесят) копеек каждая.

Фонд создается с целью обеспечения прироста вложенных средств путем совместного инвестирования в интересах и за счет учредителей и участников Фонда. Предметом деятельности Фонда является осуществление совместного инвестирования.

Основными направлениями инвестиционной деятельности Фонда являются инвестиции в ценные бумаги и приобретение недвижимого имущества, долей и паев, которые принадлежат государству в имуществе хозяйственных обществ в процессе приватизации, а именно инвестиции в сферу бытового обслуживания населения, агропромышленного комплекса и другие отрасли народного хозяйства.

Фонд не имеет права:

— выпускать облигации и векселя;

— приобретать более 10% ценных бумаг одного эмитента за денежные средства и инвестировать более 5% своих активов в одного эмитента, кроме инвестирования в облигации внутренних государственных займов, обязательств государственной сокровищницы и другие ценные бумаги, получение дохода по которым гарантировано правительством Украины;

— держать в ценных бумагах менее 70% активов Фонда;

— покупать инвестиционные сертификаты других инвестиционных фондов или инвестиционных компаний; заниматься представительской деятельностью с приватизационными бумагами;

— осуществлять инвестиции в ценные бумаги, эмитентом которых является афилированное лицо инвестиционного Фонда;

— выдавать имущественные гарантии, обеспеченные имуществом Фонда для третьих лиц, заключать договора займа;

— приобретать ценные бумаги полных и командитных товариществ;

— брать кредиты в банке.

Фонд имеет право держать в своих активах до 25% ценных бумаг одного эмитента в случае их приобретения за приватизационные бумаги.

Сумма выпуска первой эмиссии инвестиционных сертификатов — 450 000 (четыреста пятьдесят тысяч) гривен. Инвестиционные сертификаты являются именными и выпускаются в безналичном виде. Участнику Фонда может выдаваться сертификат на суммарную стоимость инвестиционных сертификатов. Количество именных инвестиционных сертификатов — 900 000 (девятьсот тысяч) штук. Номинальная стоимость инвестиционного сертификата — 50 (пятьдесят) коп. Эмиссия инвестиционных сертификатов осуществляется после регистрации их выпуска в финансовом органе в порядке, определенном Министерством финансов Украины.

Инвестиционные сертификаты предлагаются для продажи за денежные средства или обмениваются на приватизационные бумаги, если Фонд получит разрешение на осуществление коммерческой деятельности с приватизационными бумагами.

Инвестиционные сертификаты выкупаются Фондом по стоимости, равной стоимости чистых активов из расчета на один выпущенный сертификат в шестимесячный срок, с сентября 2001 г. по февраль 2002 г., но не раньше окончания срока использования приватизационных бумаг. В случае, если стоимость имущества в расчете на один инвестиционный сертификат меньше его номинальной стоимости, разница участникам покрывается за счет средств учредителей.

Участникам Фонда не гарантируется фиксированный размер дивидендов.

За счет средств Фонда выплачивается вознаграждение инвестиционному управляющему, аудитору и депозитарию, а также затраты Фонда, связанные с его деятельностью. Прибыль Фонда распределяется между его учредителями и участниками в виде дивидендов, начисленных в соответствии с Порядком расчета дивидендов. Размер дивидендов на одну акцию учредителей равен размеру дивидендов на один инвестиционный сертификат. Дивиденды выплачиваются по истечении финансового года в месячный срок в г. Подгородном, ул. Ленинградская, 2а, инвестиционным управляющим. По желанию участников дивиденды выплачиваются в наличном виде или перечислением на расчетный счет участника.

Фонд не имеет права создавать специальные и резервные фонды.

ПОРШНЕВАЯ ГРУППА
(гильза, поршень, палец, кольца, вкладыши, прокладки)
ТОПЛИВНАЯ АППАРАТУРА
(распылители, форсунки, плунжерные пары, ТНВД).
для автомобилей и сельхозтехники
ЧП «СПАРК», Киев, ул. Чаадаева, 3а (Борщаговка).
Тел./факс: (044) 474-4177.

Арбитражный суд Донецкой области (343105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дела о банкротстве:

МПП «Стройдеталь» (343108, Донецкая обл., г. Родинское, пос. Аварийный, р/с № 468780, МФО 334497 в ПИБ Красноармейска), дело № 31/1-2б.

МКП «Тритон» (343100, Донецкая обл., Красноармейск, пр. Шахтостроителей 27/33, р/с № 468628, МФО 335236 в Приватбанке Красноармейска);

ООО «Эверест» (343100, Донецкая обл., Красноармейск, ул. Днепропетровская, 53, р/с № 467228, МФО 334497 в ПИБ Красноармейска), дело № 30/1-2б.

Претензии кредиторов и заявки санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования.

новое название новые возможности
САНТЕХКОМПЛЕКТ
ВСЕ ДЛЯ САНТЕХМОНТАЖНЫХ РАБОТ со склада в Киеве и Херсоне

Трубопроводная арматура
задвижки, вентили, краны, отводы, фитинги, сгоны, фланцы, клапаны и др. (сталь, чугун, ПВХ)

Бытовая сантехника
санфаянс, смесители, сифоны, ванны, гибкая проводка, мойки и др.

Инструменты, газосварочное оборудование
для производства сантехнических работ

Сопутствующие материалы и оборудование
паронит, сальниковая набивка, лен, канат смоляной, резина, счетчики газовые и водяные.

ОПТОВАЯ ПРОДАЖА
г. Киев, ул. Марко Вовчок, 14
Тел/факс (044) 435 6003; 435 7821; 435 6988
г. Херсон, пер. Учебный, 32 Тел (0552) 26 3466, 26 4513
МАГАЗИН
г. Киев, ул. Вышгородская, 20/1 Тел/факс (044) 430 0455

Шановні акціонери ВАТ «Херсонський завод карданних валів»

26 березня 1997 року о 14 годині в актовому залі ВАТ (Херсон, Червонопрапорна, 26), відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про господарсько-фінансову діяльність ВАТ у 1996 році.
2. Звіт ревізійної комісії про господарсько-фінансову діяльність ВАТ у 1996 році.
3. Затвердження статуту ВАТ.
4. Переобрання членів спостережної ради.
5. Переобрання членів правління.
6. Переобрання ревізійної комісії.
7. Про збільшення статутного фонду ВАТ у зв'язку з індексацією основних фондів.
8. Інше.

Початок реєстрації учасників зборів **26 березня о 12 годині.**

Правління ВАТ.

По заявлению ХАК «Збембанка» арбитражный суд Харьковской области (310002, Харьков, ул. Сумская, 64), возбудил дело № Б-5765/71 о банкротстве производственно-коммерческой фирмы «Блок-93» (Харьков, Карачевское шоссе, 44) р/счет 1467028 в ХАК «Зембанка», МФО 351652, ОКПО 14101012.

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования.

Арбитражный суд Донецкой области возбудил дело о банкротстве ЧП «НВН-Маркет» (юридический адрес: г. Горловка-1 Донецкой области, ул. Горького, 5; расчетный счет № 4468756 в Центрально-городском отделении АК ПИБ г. Горловки, МФО 334464, ОКПО 23602316).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

Информация о выпуске инвестиционных сертификатов Инвестиционного фонда «Днепр-Инвест»

Сведения об инвестиционном фонде

Полное наименование инвестиционного фонда (далее именуется Фонд):

Закрытое акционерное общество «Инвестиционный фонд «Днепр-Инвест».

Сокращенное наименование Фонда: ЗАО «Инвестиционный фонд «Днепр-Инвест».

Местонахождение Фонда: Украина, 322115, Днепропетровская обл., г. Подгородное, ул. Ленинградская, 2а.

Организационно-правовая форма фонда — закрытое акционерное общество.

Тип инвестиционного фонда — закрытый инвестиционный фонд. Фонд создается на 5 лет.

Разрешение Фонда госимущества Украины на право осуществления коммерческой деятельности с приватизационными бумагами № 332 от 16.10.1996 г.

Учредителями Фонда являются граждане Украины.

Органы управления: общее собрание акционеров, наблюдательный совет, дирекция.

Директор Фонда — Пушанко Наталия Николаевна, образование высшее, главный бухгалтер — Шахматов Александр Александрович, образование высшее.

Инвестиционная декларация

Наименование инвестиционного фонда (далее именуется Фонд): Закрытое акционерное общество «Инвестиционный фонд «Днепр-Инвест».

Местонахождение Фонда: Украина, 322115, Днепропетровская обл., г. Подгорное, ул. Ленинградская,2а.

Размер уставного фонда составляет 30000 (тридцать тысяч) гривен. Уставный фонд разделен на 60000 простых именных акций, номинальной стоимостью 50 (пятьдесят) копеек каждая.

Фонд создается с целью обеспечения прироста вложенных средств путем совместного инвестирования в интересах и за счет учредителей и участников Фонда. Предметом деятельности Фонда является осуществление совместного инвестирования.

Основными направлениями инвестиционной деятельности Фонда являются инвестиции в ценные бумаги и приобретение недвижимого имущества, долей и паев, которые принадлежат государству в имуществе хозяйственных обществ в процессе приватизации, а именно инвестиции в сферу бытового обслуживания населения, агропромышленного комплекса и другие отрасли народного хозяйства.

Фонд не имеет права:

— выпускать облигации и векселя;

— приобретать более 10% ценных бумаг одного эмитента за денежные средства и инвестировать более 5% своих активов в одного эмитента, кроме инвестирования в облигации внутренних государственных займов, обязательств государственной сокровищницы и другие ценные бумаги, получение дохода по которым гарантировано правительством Украины;

— держать в ценных бумагах менее 70% активов Фонда;

— покупать инвестиционные сертификаты других инвестиционных фондов или инвестиционных компаний; заниматься представительской деятельностью с приватизационными бумагами;

— совершать инвестиции в ценные бумаги, эмитентом которых является афилированное лицо инвестиционного Фонда;

— выдавать имущественные гарантии, обеспеченные имуществом Фонда для третьих лиц, заключать договора займа;

— приобретать ценные бумаги полных и коммандитных товариществ;

— брать кредиты в банке.

Фонд имеет право держать в своих активах до 25% ценных бумаг одного эмитента в случае их приобретения за приватизационные бумаги.

Сумма выпуска первой эмиссии инвестиционных сертификатов —450000 (четыреста пятьдесят тысяч) гривен. Инвестиционные сертификаты являются именными и выпускаются в безналичном виде. Участнику Фонда может выдаваться сертификат на суммарную стоимость инвестиционных сертификатов. Количество именных инвестиционных сертификатов 900000 (девятьсот тысяч) штук. Номинальная стоимость инвестиционного сертификата 50 (пятьдесят) коп. Эмиссия инвестиционных сертификатов осуществляется после регистрации их выпуска в финансовом органе, в порядке, определенном Министерством финансов Украины.

Инвестиционные сертификаты предлагаются для продажи за денежные средства или обмениваются на приватизационные бумаги, если Фонд получит разрешение на осуществление коммерческой деятельности с приватизационными бумагами.

Инвестиционные сертификаты выкупаются Фондом по стоимости, равной стоимости чистых активов из расчета на один выпущенный сертификат в шестимесячный срок: с сентября 2001 г. по февраль 2002 г., но не раньше окончания срока использования приватизационных бумаг. В случае, если стоимость имущества в расчете на один инвестиционный сертификат меньше его номинальной стоимости, разница участникам покрывается за счет средств учредителей. Участникам Фонда не гарантируется фиксированный размер дивидендов. За счет средств Фонда выплачивается вознаграждение инвестиционному управляющему, аудитору и депозитарию, а также затраты Фонда, связанные с его деятельностью. Прибыль Фонда распределяется между его учредителями и участниками в виде дивидендов, начисленных в соответствии с порядком расчета дивидендов. Размер дивидендов на одну акцию учредителей равен размеру дивидендов на один инвестиционный сертификат. Дивиденды выплачиваются по истечении финансового года в месячный срок в г. Подгородном, ул. Ленинградская, 2а, инвестиционным управляющим. По желанию участников дивиденды выплачиваются в наличном виде или перечислением на расчетный счет участника. Фонд не имеет права создавать специальные и резервные фонды.

Що день прийдешній нам готує

За результатами соціологічних опитувань «Омнібус», проведених за репрезентативною вибіркою (1200 респондентів) службою «Соціс-Геллап»

У БУДЬ-ЯКОМУ суспільстві життя людини має три виміри — минуле, сьогоднішнє та майбутнє. Особливий інтерес соціологів до майбутнього: його сприйняття визначає рівень соціального оптимізму в суспільстві. На образ майбутнього в масовій свідомості впливають і нинішні обставини, і ті, що були в минулому.

Яким же бачать майбутнє України її громадяни? Результати опитувань свідчать про суперечливість та неоднозначність. На запитання «Яким би ви хотіли бачити майбутнє України?» відповіді опитаних розподілилися так: 33 відсотки — хотів би нового, відмінного від інших, шляху розвитку України; 30 відсотків — щоб Україна була у складі відновленого СРСР; 26 відсотків — схожим на розвинені країни Заходу; 11 відсотків — важко відповісти.

Найбільше прихильників відновлення Союзу — серед мешканців сходу, а найменше — на заході. Більше висловлюються за відновлення Союзу жінки, пенсіонери та люди з низьким рівнем освіти. Ці настрої спричинені нестабільністю ситуації в українському суспільстві, за якої нема чітко визначених соціально-економічних пріоритетів, досконалої правової бази, консолідуючої політичної сили та національної ідеї. Крім того, значним падінням життєвого рівня та різким зменшенням соціальних гарантій, причиною яких більшість людей вважає саме соціально-економічні й політичні трансформації. Нарешті, у пам'яті багатьох громадян зберігається радянське минуле, яке було узвичаєніше, спокійніше та вигідніше для звиклих до патерналізму людей.

В оцінці дня прийдешнього в більшості людей переважають емоції, а не раціональні установки та цілком усвідомлені судження. Саме на рівні емоцій найбільш яскраво виражається невдоволеність суспільними проблемами та негараздами. Невдоволеність спричиняє сприйняття майбутнього з двох позицій: надії на краще та очікування гіршого. Вибір однієї з цих позицій визначає песимістичний чи оптимістичний характер ставлення до майбутнього.

В оцінці завтрашнього матеріального становища переважають песимісти (див. 1-шу діаграму).

Песимістичні настрої переважають і в оцінці майбутнього стану економіки України.

На 2-й діаграмі бачимо великий відсоток людей з непевними оцінками («важко відповісти»). Переважна більшість опитаних (80 відсотків) тією чи іншою мірою стежить за ходом обговорення майбутнього українського суспільства в ЗМІ. Окрім того, значна частина респондентів інколи (49 відсотків), а то й часто (37 відсотків) обговорюють ці питання зі знайомими та співробітниками. Очевидно, тут ідеться про нестабільність ситуації в суспільстві, коли пересічному громадянинові важко прогнозувати навіть власне «завтра». А тим більше майбутнє країни.

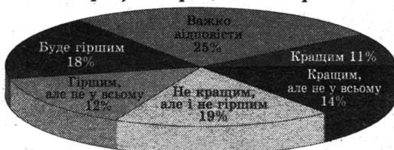
Утішає те, що масова свідомість загалом поки що не дійшла межі крайнього песимізму — відчаю та зневіри. В оцінці віддаленішої перспективи з'являється коли не віра, то надія на краще.

Наступні п'ять років для економіки країни будуть кращі чи гірші, ніж тепер? 38 відсотків зауважили — «важко відповісти», 16 — «гірші», 17 — «не кращі, але не гірші», 29 — «кращі».

Через рік Ваше матеріальне становище буде краще, гірше чи приблизно таке саме, як тепер?

Наступні 12 місяців будуть для економіки країни кращі чи гірші, ніж тепер?

Карпатська шекспіріана

Гори обдаровують своїх дітей особливою ментальністю. Інтелігентністю душі, жагою очей, благородністю вчинків. Гори ставлять їх ближче до Бога, убезпечуючи від впливу усередненої телецивілізації. Пересічний гірський громадянин ще вміє себе зайняти сьогодні чимось іншим, аніж мильні серіали. А непересічний здатний подивувати такими глибинами «автентики», на яких згодом буде захищена не одна докторська дисертація!

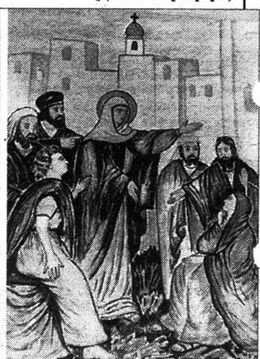
Поміж гуцулів рідко зустрінеш сім'ю, в якій бодай один з її членів не є в душі художником. Від дідів до онуків переходять секрети різьбярства та вишивки, співу, грайливих коломийок, віртуозної гри на цимбалах. Одна з таких — верховинка Параска Горицвіт. Самобутній гуцульський філософ із чотирма класами освіти та десятирічним стажуванням у таборах ГУЛАГу, Параска встигла за життя написати п'ятнадцять рукописних книг, кожна друга — понад триста сторінок. Крім того, вона малює. Її картини експонувалися на багатьох виставках. Цей духовний світ гідний музею. Тож Параска і планує відкрити у власній оселі у Верховині етнографічних музей.

Хтозна, може, через деяких час ця хата стане острівцем народного духу, «Червоною книгою» духовної цивілізації, куди останньою не ступала нога якого-небудь Термінатора.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (ДІНАУ-Укрінформ).

Під вальси, марші та промови Леоніда Ілліча

РІДКІСНУ колекцію грамплатівок має харків'янин Всеволод Столяров. Радіоінженер за професією, він уже 60 років збирає грамплатівки та магнітні стрічки. Вдома в нього понад десять тисяч лише одиниць зберігання. А записи не переслухати «з ранку до ночі» і за кілька років.

— У роки моєї молодості навіть патефон був не в кожному домі, — каже Всеволод Михайлович. Платівки з записами класики, танцювальних мелодій або, наприклад, пісень дуже популярного тоді Вертинського дбайливо передавали з рук у руки. Платівку романсів у виконанні мого улюбленого Шаляпіна, яка потрапила до мене в такий спосіб, я, на жаль, розбив. Довелося шукати таку саму в «Мелодії», комісійних, на ринках. Знайшов. А з нею — і своє захоплення.

Найстаріша платівка в колекції В. Столярова — вальси і марші у виконанні військового духового оркестру, записані 1901 року в Ризі приватною студією «Белла-Акорд». Тією самою, що багато пізніше стала Ризьким заводом грамплатівок. Є в колекції розділ, в якому зібрано всі коли-небудь проголошені промови відомих політичних діячів. Особливе місце — зробленим Столяровим записам спогадів однополчан по 35-й окремій гвардійській мінометній бригаді, з якими Всеволод Михайлович дійшов до Берліна.

Філофонічним зібранням користуються всі бажаючі —меломани, артисти, молодь, працівники музеїв. Створеного недавно музею Клавдії Шульженко також. Ще б пак: у колекції харків'янина — весь репертуар колишньої його землячки. А ще Столяров створив клуб «Ретро». На його музичних вечорах можна послухати щось із розкішного зібрання Всеволода Михайловича. Щоправда, брати платівки додому не можна: надто велика цінність багатьох примірників...

Два парадокси в одному Херсоні

Чи може американець приїхати до українського обласного центру на заробітки? Як виявилося, так. Минулого року офіційний дозвіл на тимчасове працевлаштування в Херсоні отримали 534 іноземця. І не лише росіяни. Є й турки, китайці, в'єтнамці, навіть американці. Трудяться колумби українського ринку праці в освіті, охороні здоров'я та сільському господарстві. Парадокс, адже ці сфери наші громадяни не вважають престижними. Місцеві аборигени, незважаючи на наведений позитив, продовжують рватися за кордон. Один з найпопулярніших в Україні видів бізнесу — працевлаштування наших громадян за кордоном. У Херсоні працює майже 30 відповідних фірм. З них ліцензію мають... аж три. А 27 крутяться, як Бог пошле, але продуктивно. Інакше протягом року їм не вдалося б відправити за кордон понад тисячу херсонців. А фірми, що працюють на законних підставах, не відправили жодного — ось парадокс!

Колишній нардеп підкорює американську вершину

Група українських альпіністів, яка прибула до Аргентини, розпочала сходження на найвищу вершину Американського континенту — Аконкагуа (6959 метрів). Експедиція присвячена двом датам — сторіччю української еміграції до Аргентини та сторіччю першого сходження на Аконкагуа. Це сходження є складовим програми «Прапор України на вершинах світу», що її протягом кількох років здійснюють наші альпіністи, які вже побували на вершинах Тибету, Паміру, Кавказу, Африки. До складу групи, яку очолює колишній народний депутат України І. Вален, входять досвідчені спортсмени.

З телетайпа

Конкурс на туристичну візитівку

Наша держава, хоч і має багаті туристичні можливості, — деяких важливих атрибутів цієї делікатної справи ще не надбала. А саме: лаконічних та яскравих символів, які привертали б увагу й залишалися у пам'яті. Тому Державний комітет з туризму та журнал «Велком ту Юкрейн» оголосили конкурс на найкращу емблему та девіз туристичної України. Конкурсні роботи треба надсилати до 1 березня на адресу редакції журналу: 252025, м. Київ, вул. Володимирська, 17. Премії — подорож до Іспанії, дніпровсько-чорноморський круїз та грошові заохочення. Туристичну «візитівку» України буде зареєстровано у Всесвітній туристичній організації.

Центр буддизму в центрі Європи

З буддистської молитви розпочалося в «Українському домі» святкування Нового року за східним календарем —Сагаалгану. Його традиційно проводить в Україні Бурятське культурне товариство. На святкування прийшли голова Держкоммаїна України Юрій Єханурову, відомі громадські діячі, письменники та журналісти. Голова товариства Рабдан Цирендоржієв повідомив, що в Києві вперше в історії міста буде створено Український центр буддизму.

Тернопільські насінини побувають у космосі

Брассіка рапа — так латиною називають цю рослину — чимось подібна на редиску, ріпу чи ріпак. Її вивів американський професор Пауль Вільямс. Для цього йому знадобилося тридцять років. Рапа унікальна тим, що дає насіння через 37 днів після висіву. Отож і сміймся після цього над прудким чукчею, якому «оцень єсть хоцецця». Перший урожай рапи отримали і в тернопільському еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді. Це сорок зернин. Паралельно тим самим займаються і юні натуралісти Америки. Обидві сторони беруть участь у біологічному експерименті, передбаченому американо-українським польотом «Шаттла». На орбіті вивчатимуть вплив мікрогравітації на запилення рослин із скороченим циклом розвитку.

Сторінку підготувала Людмила ІВАНЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), , В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 282065.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311031.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.